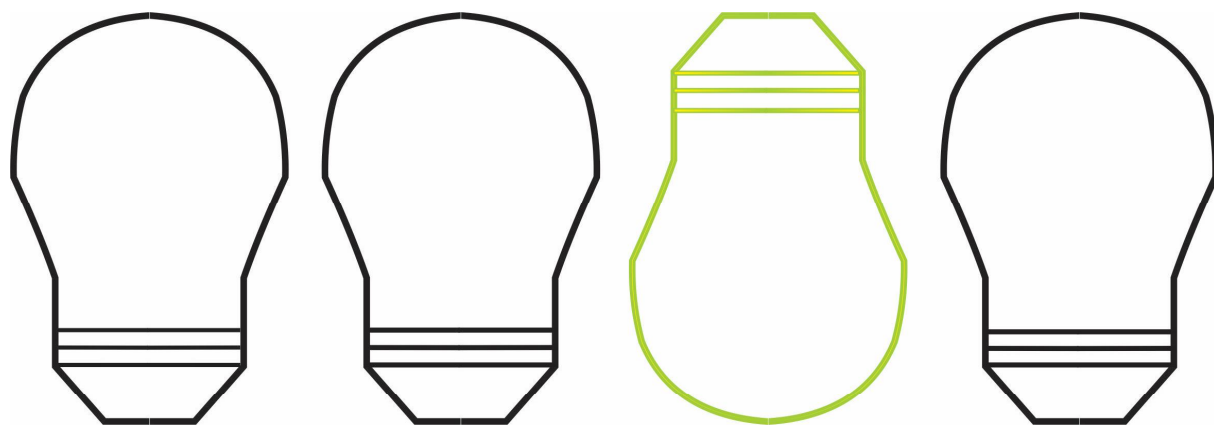

STRATEGIJA ZA MLADE
V OBČINI GORNJA RADGONA

S t r a t e g i j a z a m l a d e
2017-2021

Daj ciljem smer.

KAZALO

1. UVOD	3
2. POLITIČNI OKVIR	4
3. ZAKONODAJNA UREDITEV MLADINSKEGA SEKTORJA	6
4. OPREDELITEV OSNOVNIH POJMOV in STATISTIKA NA PODROČJU MLADINE	8
4.1 Osnovni pojmi	8
4.2 Statistika na področju mladine v občini Gornja Radgona	10
5. STANJE NA PODROČJU MLADINE V OBČINI	13
5.1 Ukrepi občine	13
5.2 Mladinska dejavnost	16
5.3 Rezultati raziskav med mladimi	20
6. STRATEŠKI CILJI IN UKREPI	23
6.1 Mladinsko organiziranje	23
6.2 Prosti čas, družbeno-kulturne dejavnosti in športne dejavnosti	25
6.3 Zaposlovanje	26
6.4 Bivanjske razmere mladih	28
6.5 Mobilnost in mednarodno povezovanje mladih	29
6.6 Izobraževanje	30
6.7 Participacija	32
6.8 Zdravje	32
6.9 Informiranje	33
7. TERMINSKI NAČRT	34
8. URESNIČEVANJE IN SPREMLJANJE STRATEGIJE	37
9. VIRI	39

KAZALO TABEL

Tabela 4. 1: Število študentov v letu 2015 glede na vrsto terciarnega izobraževanja.	10
Tabela 4. 2: Število diplomantov v letu 2015 glede na vrsto izobraževanja.....	11
Tabela 4. 3: Delovno aktivni mladi v letu 2015 glede na petletne starostne skupine.....	11
Tabela 4. 4: Mladi zaposleni v občini v letu 2015 glede na petletne starostne skupine.	12
Tabela 7. 1: Terminski načrt predvidenih ukrepov.....	34

1. UVOD

Strategija za mlade 2017–2021 je pripravljena na podlagi Odloka o mladini v Občini Gornja Radgona (Uradno glasilo Občine Gornja Radgona, lokalni časopis Prepih, št. 93/2015) (v nadaljevanju: odlok o mladini) in je prvi celostni mladinski dokument, ki obravnava vsa pomembna mladinska področja v občini Gornja Radgona.

Strategija je pripravljena skupaj z mladimi, saj so bili rezultati vprašalnika in fokusnih skupin med mladimi ključna podlaga za pripravo. S sloganom strategije »Daj ciljem smer« so mladi navzočemu dokumentu dali smer, kot si jo sami želijo.

Občina Gornja Radgona je v letu 2015 prejela tudi Certifikat Mladim prijazna občina za večletno dobro delo na področju mladine in mladinskih politik ter uspešno izvajanje ukrepov za mlade v lokalni skupnosti. S pridobitvijo certifikata se je občina med drugim zavezala, da bo v štiriletnem obdobju področje mladih še naprej sistemsko urejala in ohranjala raven učinkovitosti.

V tem kontekstu so temeljni cilji priprave strategije naslednji:

- opredeliti nadaljnji razvoj mladinskega organiziranja in mladinskih politik v občini Gornja Radgona,
- vsebinsko izpostaviti prioriteta področja lokalnih mladinskih politik,
- določiti vsebino in konkretne (finančne) ukrepe za posamezno področje mladinskega sektorja,
- opredeliti postopke poročanja in vrednotenja programa sprejete strategije.

Glavno vlogo pri pripravi strategije je imel Mladinski svet Gornja Radgona, saj kot krovna mladinska organizacija najbolj pozna potrebe mladih in mladinskih organizacij. Občinska uprava pa je skupaj z Mladinskim centrom Gornja Radgona in Poro, razvojno agencijo Gornja Radgona aktivno sodelovala pri pripravi in zagotavljala strokovno podporo.

Strategija je bila oblikovana na podlagi različnih raziskav, ki jih je mogoče najti v prilogi, in sicer:

- analiza rezultatov vprašalnika med mladimi v občini Gornja Radgona in lista želja mladih,
- povzetek rezultatov fokusnih skupin med mladimi na temo Socialna vključenost mladih v občini Gornja Radgona (diplomsko delo).

2. POLITIČNI OKVIR

Položaj mladih v Republiki Sloveniji se je od začetka ekonomske krize leta 2008 izrazilo poslabšal. Povečuje se stopnja brezposelnosti med mladimi tako v Sloveniji kot v drugih evropskih državah.

Za najprimernejšo definicijo mladine se izkaže tista, ki mladost opredeljuje za obdobje med prvimi znaki pubertete (zaključek otroštva) in doseženimi točkami odraščanja (odraslostjo).

Mladi se zaradi dolgotrajnega iskanja prve zaposlitve, pogojev zaposlovanja, nedostopnosti poceni stanovanj vse bolj pozno odseljujejo od staršev in s tem posledično z zamikom postanejo avtonomni državljani. Avtonomija mladih se je v zadnjih letih uveljavila kot osnovni pojem pri obravnavi mladih posameznikov. Doseganje avtonomije mladih je ključen proces odraščanja, v katerem mladi pridobivajo sredstva, kompetence, znanja in izkušnje, na podlagi katerih lahko vse bolj samostojno živijo in delujejo. Za povečanje avtonomije mladih je nujno, da se z medsektorskimi politikami opolnomoči mlade za lažji prehod v svet odraslih (Bakovnik in drugi 2012).

Do leta 2003, ko je Kongres lokalnih in regionalnih oblasti Sveta Evrope sprejel Revidirano evropsko listino o vključevanju mladih v lokalno in regionalno življenje, se ni toliko posvečalo vlogi sodelovanja mladih v lokalnem okolju. Kot je navedeno v listini, so lokalne in regionalne oblasti mladim najbližje, zato imajo pomembno vlogo pri spodbujanju njihovega sodelovanja. Vključenost je pomembna za mladino že zdaj. Tudi ko so še mladi, morajo imeti vpliv pri odločitvah in oblikovanju dejavnosti, ne le pozneje v življenju. Če lokalne in regionalne oblasti podpirajo in spodbujajo vključevanje mladih, s tem prispevajo k njihovi vključenosti v družbo (Revidirana evropska listina o vključevanju mladih v lokalno in regionalno življenje 2003).

Analiza lokalnih mladinskih politik po občinah, Inštituta za mladinsko politiko za leto 2016 je pokazala, da je najboljši proces priprave strategije za mlade v občini takrat, ko mladi aktivno sodelujejo pri pripravi ukrepov in niso vezani samo na področje mladinskega organiziranja in prostočasnih aktivnosti (Mužica 2016).

Naloga lokalne skupnosti pa je, da ponuja okolje, ki zagotavlja primeren prostor za mlade, da lahko razvijajo svoje kompetence in veščine, se razvijajo v avtonomne in aktivne državljane in da lahko sledijo svojim zastavljenim ciljem ter z aktivno participacijo prispevajo k napredku lokalne skupnosti in k večanju blaginje vseh občanov in občank.

Za dosego tega cilja je potrebno stremeti k ohranjanju in krepitvi sodelovanja z mladimi in mladinskimi organizacijami, ki so aktivne v lokalnem okolju. Hkrati pa razširiti oblikovanje in implementacijo ukrepov različnih sektorskih lokalnih politik, z namenom lažje integracije mladih v ekonomsko, kulturno in družbeno življenje. Predvsem z osredotočanjem na ukrepe s področja horizontalnih in vertikalnih lokalnih mladinskih politik, kot so mladinsko organiziranje in prosti čas, izobraževanje, zaposlovanje, bivanjske razmere mladih, participacija, mobilnost in informiranje itd.

Občina Gornja Radgona lahko na teh področjih v okviru svojih pristojnosti pomembno prispeva k izboljšanju položaja mladih v družbi in k njihovem uspešnemu prehajanju v obdobje odraslosti. Pri tem je pomembno sodelovanje mladih pri procesih mladinskih politik. Lokalna strategija je tisto orodje, ki prepozna javni interes na področju mladih ter daje smernice lokalni skupnosti oz. občinskim predstavnikom, katere ukrepe naj izvajajo za izboljšanje položaja mladih. Ukrepi mladinskih politik morajo biti prilagojeni realnim potrebam mladih, saj se lahko samo tako mladi poistovetijo z njimi. Univerzalnega recepta ni, a učinki dobrega sodelovanja med mladimi in odločevalci so pogoj pri oblikovanju in sooblikovanju prihodnosti v lokalni skupnosti.

3. ZAKONODAJNA UREDITEV MLADINSKEGA SEKTORJA

V nadaljevanju so povzeta določila na podlagi katerih je bil sprejet odlok o mladini.

V slovenski zakonodaji mladinski sektor posebej urejata dva zakona, in sicer Zakon o javnem interesu v mladinskem sektorju (Ur. l. RS, št. 42/2010) (v nadaljevanju: ZJIMS) in Zakon o mladinskih svetih (Ur. l. RS, št. 70/2000, 42/2010) (v nadaljevanju: ZMS). Z ZJIMS se opredeljuje mladinski sektor in določata javni interes v mladinskem sektorju ter način uresničevanja javnega interesa v mladinskem sektorju (ZJIMS, 1. čl.), ZMS pa ureja položaj, delovanje, dejavnost ter financiranje Mladinskega sveta Slovenije in mladinskih svetov lokalnih skupnosti (ZMS, 1. čl.). Oba zakona med drugim predvidevata tudi pristojnosti lokalnih skupnosti v mladinskem sektorju.

Zakon o javnem interesu v mladinskem sektorju

Samoupravne lokalne skupnosti so poleg države nosilke javnega interesa v mladinskem sektorju. Za uresničevanje javnega interesa v mladinskem sektorju so na lokalni ravni pristojni organi samoupravne lokalne skupnosti (ZJIMS, 6. čl.). Pri uresničevanju javnega interesa v mladinskem sektorju morajo država in samoupravne lokalne skupnosti sodelovati z organizacijami v mladinskem sektorju (ZJIMS, 9. čl.).

Komplementarnost lokalnih in državnih ukrepov bi se morala iziti kot usklajen sistem ukrepov, pa vendar je mnogokrat (že na ravni države same) mladinska politika skupek nepovezanih ukrepov. Večjo koherentnost med nivoji in ukrepi mladinske politike je ZJIMS (5. čl.) načrtno opredelil kot:

- zagotavljanje normativnih in drugih pogojev za razvoj področij mladinskega dela in vključevanja mladinskega vidika v strategije, politike ter ukrepe, ki vplivajo na mlade, ter
- zagotavljanje finančne podpore mladinskim programom in programom za mlade, vključno s podporo mladinski infrastrukturi.

Občina lahko po ZJIMS (27. čl.) mladinsko politiko na lokalni ravni izvaja skladno z lastnimi interesi, potrebami, zmožnostmi in okoliščinami, kot so število in struktura prebivalcev, ekonomska moč ter prostorske in kadrovske zmogljivosti v mladinskem sektorju. Pri tem ji ZJIMS ponudi nekatere konkretne predloge, in sicer:

- sprejetje lokalnega programa za mladino;
- ustanovitev delovnega ali posvetovalnega telesa za mladinska vprašanja;

- finančna podpora programom v mladinskem sektorju in
- izvajanje drugih ukrepov v mladinskem sektorju v skladu z zakonom.

Občina mora poleg tega za sofinanciranje programov v mladinskem sektorju na lokalni ravni smiselno uporabljati določbe ZJIMS (27. čl.), ki se nanašajo na sofinanciranje programov v mladinskem sektorju na nacionalni ravni. ZJIMS na tem področju sofinanciranje opredeli predvsem s pripravo javnih pozivov in javnih razpisov na področju mladinskega sektorja, ki se vsebinsko vežejo na področja mladinskega sektorja, ki jih opredeljuje zakon. Posredni načini sofinanciranja mladinskih programov so opredeljeni tudi z zagotavljanjem mladinske infrastrukture in oblikovanjem ustreznih ukrepov za razvoj mladinskega dela in mladinske politike na lokalni ravni. ZJIMS pa opredeli tudi možnost lokalnih skupnosti, da za izvajanje programov za mlade in mladinskega dela na lokalni ravni ustanovijo mladinski center (ZJIMS, 28. čl.).

4. OPREDELITEV OSNOVNIH POJMOV IN STATISTIKA NA PODROČJU MLADINE

4.1 Osnovni pojmi

Področje mladine v občini Gornja Radgona opredeljujejo temeljni pojmi, ki so oblikovani na podlagi ZIJMS. Pojmi, navedeni v nadaljevanju, so opredeljeni tudi v posameznih členih Odloka o mladini v Občini Gornja Radgona, ki predstavlja temeljni dokument uresničevanja javnega interesa v mladinskem sektorju.

Krovna mladinska organizacija v občini je »**Mladinski svet Gornja Radgona**«. Mladinski svet je ustanovljen po ZMS in deluje v javnem interesu. Mladinski svet predstavlja interese vseh mladih in mladinskih organizacij v občini in ima po odloku občine status mladinskega predstavništva v občini. V občini ima lahko samo en mladinski svet status mladinskega predstavništva (Odlok o mladini v Občini Gornja Radgona, 4. čl.).

»**Mladinski center Gornja Radgona**« je s strani občine ustanovljen za izvajanje mladinske dejavnosti kot enota zavoda v okviru javnega zavoda (Zavod za kulturo, turizem in promocijo Gornja Radgona). Mladinski center je organizirano funkcionalno središče za mlade v občini s pripadajočo infrastrukturo, v katerem se izvajajo mladinski programi, mladinsko delo in programi za mlade (Odlok o mladini v Občini Gornja Radgona, 7. in 8. čl.).

»**Mladi**« so mladostniki in mlade odrasle osebe obeh spolov, stari od 15. do dopolnjenega 29. leta, ki živijo, delajo ali se izobražujejo v občini (Odlok o mladini v Občini Gornja Radgona, 2. čl.).

»**Mladinski sektor**« so področja, kjer poteka proces oblikovanja in uresničevanja mladinskih politik in mladinsko delo (Odlok o mladini v Občini Gornja Radgona, 2. čl.).

»**Mladinsko delo**« je organizirana in ciljno usmerjena oblika delovanja mladih in za mlade, v okviru katere mladi na podlagi lastnih prizadevanj prispevajo k lastnemu vključevanju v družbo, krepijo svoje kompetence ter prispevajo k razvoju skupnosti. Izvajanje različnih oblik mladinskega dela temelji na prostovoljnem sodelovanju mladih ne glede na njihove interesne, kulturne, nazorske ali politične usmeritve (Odlok o mladini v Občini Gornja Radgona, 2. čl.).

»**Organizacija v mladinskem sektorju**« je subjekt, ki deluje v mladinskem sektorju na območju občine in je organizirana kot mladinska organizacija ali organizacija za mlade ali mladinski svet in ima sedež v občini (Odlok o mladini v Občini Gornja Radgona, 2. čl.).

»**Mladinska organizacija**« je avtonomno, demokratično, prostovoljno, samostojno združenje mladih, ki ima najmanj 90 odstotkov članstva v starosti do 29 let in najmanj 70 odstotkov članov vodstva v starosti od 15 do 29 let. Ima sedež v občini in s svojim delovanjem omogoča mladim pridobivanje načrtnih učnih izkušenj, oblikovanje in izražanje njihovih stališč ter izvajanje dejavnosti v skladu z njihovo interesno, kulturno, nazorsko ali politično usmeritvijo. Organizirana je kot samostojna pravna oseba, in sicer kot društvo, zveza društev ali kot sestavni del druge pravne osebe, kot so društva, zveze društev, sindikat ali politične stranke, s tem, da ji je v temeljnem aktu te pravne osebe zagotovljena avtonomija delovanja v mladinskem sektorju (Odlok o mladini v Občini Gornja Radgona, 5. čl.).

»**Organizacija za mlade**« je pravna oseba, ki izvaja programe za mlade, vendar ni mladinska organizacija in je organizirana kot zavod, ustanova ali zadruga (Odlok o mladini v Občini Gornja Radgona, 2. čl.).

»**Strukturirani dialog**« je odprt, pregleden, dolgoročen, nenehen in sistematičen dialog med mladimi in nosilci oblasti na državni in lokalni ravni v mladinskem sektorju (Odlok o mladini v Občini Gornja Radgona, 2. čl.).

»**Mladinska infrastruktura**« je fizični prostor (zemljišče ali stavba oziroma del stavbe), namenjen predvsem mladim, za izvajanje mladinskega dela (Odlok o mladini v Občini Gornja Radgona, 2. čl.).

»**Mladinski program**« je skupek dejavnosti, ki ga v občini izvaja mladinska organizacija, in poteka med vrstniki nepretrgoma skozi večji del leta ter vključuje večje število izvajalcev in aktivnih udeležencev (Odlok o mladini v Občini Gornja Radgona, 2. čl.).

»**Program za mlade**« je program ukrepov v mladinskem sektorju, ki ga izvajajo organizacije za mlade, z namenom zagotavljanja boljših pogojev za življenje, delovanje in organiziranost mladih ter poteka nepretrgano skozi večji del leta in vključuje večje število aktivnih udeležencev (Odlok o mladini v Občini Gornja Radgona, 2. čl.).

4.2 Statistika na področju mladine v občini Gornja Radgona

V občini Gornja Radgona je 1262 mladih med 15 in 29 let¹. Med njimi največje število mladih spada v starostno skupino od 25 do 29 let, in sicer 513 mladih. Vseh občanov in občank je 8471. Mladi tako predstavljajo 14,9 odstotni delež prebivalstva občine².

V letu 2015 je bilo v terciarno izobraževanje vključenih 292 mladih iz občine Gornja Radgona, od tega 115 moških in 177 žensk.

Tabela 4. 1: Število študentov v letu 2015 glede na vrsto terciarnega izobraževanja.

Vrsta terciarnega izobraževanja	2015								
	Način študija (SKUPAJ)			Redni			Izredni		
	Spol (skupaj)	Moški	Ženske	Spol (skupaj)	Moški	Ženske	Spol (skupaj)	Moški	Ženske
Višje strokovno	51	28	23	31	15	16	20	13	7
Visokošolsko strokovno (prejšnje)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Visokošolsko strokovno (1. bolonjska stopnja)	61	24	37	46	23	23	15	1	14
Visokošolsko univerzitetno (1. bolonjska stopnja)	87	36	51	84	33	51	3	3	-
Visokošolsko univerzitetno (prejšnje)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Magistrsko (2. bolonjska stopnja) enovito magistrsko	14	4	10	14	4	10	-	-	-
Magistrsko (2. bolonjska stopnja) - po končani 1. bolonjski stopnji	71	19	52	64	19	45	7	-	7
Specialistično	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Magistrsko (prejšnje)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Doktorsko (prejšnje)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Doktorsko (3. Bolonjska stopnja)	8	4	4	2	2	-	6	2	4

Vir: Statistični urad Republike Slovenije

¹ Gre za podatke Statističnega urada Republike Slovenije (SURS) po 1. 7. 2016.

² Izračunano glede na število prebivalstva občine po 1. 7. 2016 (SURS).

Leta 2015 je v občini Gornja Radgona bilo 76 diplomantov. Slednji so zaključili vrste izobraževanja prikazane v spodnji tabeli.

Tabela 4. 2: Število diplomantov v letu 2015 glede na vrsto izobraževanja.

	2015	
	Število diplomantov	
Višje strokovno	7	
Visokošolsko strokovno (prejšnje)	2	
Visokošolsko strokovno (1. Bolonjska stopnja)	21	
Visokošolsko univerzitetno (1. Bolonjska stopnja)	21	
Visokošolsko univerzitetno (prejšnje)	6	
Magistrsko (2. Bolonjska stopnja) – enovito magistrsko	1	
Magistrsko (2. Bolonjska stopnja) – po končani 1. Bolonjski stopnji	15	
Magisterij znanosti (prejšnji) in specializacija (prejšnja)*	1	
Doktorsko (prejšnje)	-	
Doktorsko (3. Bolonjska stopnja)	2	

Vir: Statistični urad Republike Slovenije

Med mladimi občani in občankami občine Gornja Radgona je delovno aktivnih 744 posameznikov, od tega 526 moških in 218 žensk³.

Tabela 4. 3: Delovno aktivni mladi v letu 2015 glede na petletne starostne skupine.

	2015		
	15-19 let	20-24 let	25-29 let
Spol (SKUPAJ)	33	272	439
Moški	27	201	298
Ženske	6	71	141

Vir: Statistični urad Republike Slovenije

³ Gre za podatek Statističnega urada Republike Slovenije (SURS) z dne 31. 12. 2015.

V občini Gornja Radgona sicer dela 400 mladih, starih med 15 in 29 let⁴, od tega 246 moških in 154 žensk. Mladi zaposleni v občini so glede na petletne starostne skupine razdeljeni v spodnji tabeli.

Tabela 4. 4: Mladi zaposleni v občini v letu 2015 glede na petletne starostne skupine.

	2015		
	15–19 let	20–24 let	25–29 let
Spol (SKUPAJ)	15	119	266
Moški	11	74	161
Ženske	4	45	105

Vir: Statistični urad Republike Slovenije

⁴ Pri tem gre za mlade s stalnim prebivališčem v občini Gornja Radgona.

5. STANJE NA PODROČJU MLADINE V OBČINI

5.1 Ukrepi občine

Občina Gornja Radgona načrtno in sistematično obravnava področje mladine od leta 2010, ko je na pobudo in potrebo mladih začela z aktivnostmi iskanja primernih prostorov za mlade. Pred tem so bili že zametki prvih prostorov za mlade v poslopju bivšega vrtca v Gornji Radgoni, bolj poznanega pod imenom »stari vrtec«. Občina je v letu 1997 podpisala najemno pogodbo z Mladinskim društvom Grom Gornja Radgona za potrebe kvalitetnega koriščenja prostega časa po meri mladih. Občinski prostor »stari vrtec« je bil upravljan s strani mladih, ni pa bil nikoli institucionalno voden s strani občine ali njegovih občinskih zavodov. V dobrih desetih letih so bili v prostorih bivšega vrtca izvedeni številni koncerti, delavnice, potopisni večeri, likovne kolonije in festivali. Društvo je delovalo tudi preko svojih meja, predvsem na območju sosednje avstrijske občine Bad Radkersburg. V letu 2007 je bila občina zaradi slabega stanja prostorov primorana odpovedati najemno pogodbo. Čez čas je lokalna skupnost ponudila nadomestne prostore Mladinskemu društvu Grom, ki pa so bili po njihovem mnenju premajhni za izvajanje kakršnekoli aktivnosti v večjem obsegu.

Prav s tem namenom, da se ponovno uredijo prostori za mlade, se je s podporo občine, dne 23. 10. 2010, v prostorih Krajevne skupnosti Gornja Radgona zbralo 5 mladinskih organizacij. Te organizacije so bile Študentsko-mladinski klub Klinka Gornja Radgona, Skavti stega Gornja Radgona 1 - ZSKSS, Mladinsko društvo Zvezda, Kulturno glasbeno društvo In-sane in Kulturno umetniško društvo Zrak. Ustanovili so Mladinski svet Gornja Radgona, s ciljem kvalitetnejšega organiziranja in delovanja mladih v lokalni skupnosti.

Občinski svet je na svoji 5. redni seji v mesecu juniju 2011 sprejel spremembo Odloka o ustanovitvi Zavoda za kulturo, turizem in promocijo Gornja Radgona (Uradno glasilo Občine Gornja Radgona, lokalni časopis Prepih, št. 34/07, 52/09, 66/11 in 74/12) z ustanovitvijo Mladinskega centra Gornja Radgona.

Mladinski center Gornja Radgona deluje kot notranja organizacijska enota Zavoda za kulturo, turizem in promocijo Gornja Radgona na Trgu svobode 15. Pravno formalno je začel delovati v letu 2011 s pripravo prvih programskih aktivnosti, z organizacijskimi zadevami in s pridobivanjem prostorskih možnosti za njegovo delovanje. Svoja vrata je uradno odprl v začetku leta 2014.

Lokalna skupnost finančno podpira delovanje mladinskega sektorja, saj ima Mladinski svet Gornja Radgona kot krovna mladinska organizacija s strani občine od leta 2011 zagotovljeno redno letno financiranje iz proračunskih sredstev občine. Občina je v letu 2011 med drugim sprejela tudi Pravilnik o sofinanciranju mladinskih programov in projektov v Občini Gornja Radgona (Uradno glasilo Občine Gornja Radgona, lokalni časopis Prepih št. 68, z dne 15. 12. 2011) in tako zagotovila sredstva mladinskim organizacijam za mladinske programe in projekte, ki jih letno razdeljuje preko Javnega razpisa za sofinanciranje mladinskih programov in projektov. Eden izmed članov komisije za odobritev sredstev je tudi predstavnik mladinskega sveta.

Z namenom boljšega sodelovanja med glavnimi akterji društvenega dogajanja je bil konec novembra leta 2011 podpisan Protokol o sodelovanju na področju mladine med Občino Gornja Radgona, Javni zavodom Kultprotur – Mladinskim centrom Gornja Radgona in Mladinskim svetom Gornja Radgona. Interni protokol sodelovanja na področju mladinskega sektorja v občini Gornja Radgona je nastal kot potreba po natančnejši opredelitvi vloge in pomena delovanja posameznih akterjev povezanih z mladinskim sektorjem.

V letu 2015 se je s sprejetjem temeljnega mladinskega dokumenta Odloka o mladini v Občini Gornja Radgona (Uradno glasilo Občine Gornja Radgona, lokalni časopis Prepih, št. 93/15) (v nadaljevanju – odlok), dokončno sistemsko uredilo področje mladine v občini in položaj mladih ter opredelilo strukturo in podporno okolje mladinskega sektorja za uspešno avtonomijo mladih.

Po tem odloku je mladinski svet tudi uradno postal krovna mladinska organizacija in posvetovalno telo župana pri vprašanjih na področju mladih in izvajanju lokalnih mladinskih politik. V tem odloku je namreč opredeljeno, da bo občinska uprava skupaj z mladinskim svetom in mladinskim centrom pripravila strategijo za mlade z namenom uresničevanja javnega interesa v mladinskem sektorju na ravni Občine Gornja Radgona.

Občina Gornja Radgona izvaja tudi posamezne ukrepe horizontalnih mladinskih politik, ki so sestavni del drugih področnih politik (izobraževanje, zaposlovanje, stanovanjska problematika itd.). Večji del omenjenih ukrepov ni namenjen izključno mladim, vendar so lahko mladi njihovi uporabniki in obravnavani kot posebna, pomembna kategorija. Občina izvaja tudi ukrepe vertikalnih mladinskih politik, ki so lastni mladini in niso sestavni del drugih politik (participacija mladih, mladinsko organiziranje, mladinsko delo, informiranje mladih).

V nadaljevanju povzemamo pregled obstoječih ukrepov, podpor in aktivnosti občine v zadnjih štirih letih, ki so namenjene mladim.

Izobraževanje mladih

- Razpisovanje kadrovske študentske sheme Pomurja (PORA, razvojna agencija Gornja Radgona v imenu občine Gornja Radgona).
- Infrastrukturalna podpora neformalnim ali formalnim izobraževalnim programom (v Mladinskem centru Gornja Radgona in Javnemu zavodu Knjižnica).
- Sofinanciranje delovanja Ljudske univerze Gornja Radgona (Javni zavod Knjižnica Gornja Radgona) preko izobraževalnih vsebin in kvalitetno založenega knjižnega gradiva.
- Nagrajevanje in podeljevanje priznanj za zaključeno izobraževanje in izjemne dosežke v času izobraževanja.

Zaposlovanje mladih

- Javni razpis na podlagi Pravilnika o dodeljevanju pomoči za pospeševanje razvoja malega gospodarstva v Občini Gornja Radgona, na katerega se lahko prijavljajo tudi mladi.
- Sofinanciranje zaposlitve preko programa javnih del in drugih aktivnih politik zaposlovanja mladih v javnih zavodih in podjetjih, kjer je občina soustanoviteljica.

Stanovanjska problematika mladih

- Zagotavljanje posebne kategorije mladih na razpisu za podelitev neprofitnih najemniških stanovanj.

Prosti čas, družbeno-kulturne dejavnosti in mladinsko organiziranje

- Finančna podpora mladinskim organizacijam preko financiranja, ki je opredeljen s Pravilnikom o sofinanciranju mladinskih programov in projektov v občini Gornja Radgona (vsakoletni razpis za mladinske programe in projekte, na katerega se lahko prijavijo samo lokalna mladinska društva).
- Sofinanciranje rednega delovanja mladinskih organizacij, ki je določen s pogodbo o sofinanciranju dejavnosti Mladinskega sveta Gornja Radgona.
- Zagotavljanje prostorov mladinskemu svetu in mladinskim organizacijam v občini v prostorih Mladinskega centra Gornja Radgona.
- Zagotavljanje prostora, namenjenega druženju organizirane in neorganizirane mladine

- Mladinski center Gornja Radgona.
- Sofinanciranje letnih programov športa v občini Gornja Radgona, katerih uporabniki so tudi mladi (vsakoletni razpis).
- Sofinanciranje programov in projektov na področju kulturne dejavnosti v občini Gornja Radgona, katerih uporabniki so tudi mladi (vsakoletni razpis).
- Zagotavljanje urejenih površin za šport in ostale aktivnosti - TŠC Trate in zagotavljanje tudi notranjih prostorov – Stadion Gornja Radgona in telovadnica Partizan.

Mobilnost mladih

- Podpiranje projektov mednarodne mobilnosti mladih (MVA, Erasmus+, EVS) in programov čezmejnega sodelovanja z Avstrijo preko delovanja Mladinskega centra Gornja Radgona.
- Ohranjanje sodelovanja s pobratenimi občinami (Mladenovac, Bruchsal) in po možnosti vključevanje mladih v program sodelovanja.

Informiranje mladih

- Posredovanje informacij, ki zadevajo mlade, preko Mladinskega centra Gornja Radgona, kjer je vzpostavljena “MC info točka” (novice na spletni strani mladinskega centra, novičnik preko elektronske pošte, družbena omrežja).
- Objavljanje relevantnih informacij za mlade na spletni strani občine in PORA Gornja Radgona.

Participacija mladih

- Kontinuirano sodelovanje občinske uprave z Mladinskim svetom Gornja Radgona, ki deluje kot mehanizem participacije mladih in posvetovalno telo župana pri vprašanih mladih.

5.2 Mladinska dejavnost

V Občini Gornja Radgona je mladinska dejavnost iz leta v leto bolj raznolika, kontinuirana, močnejša in pestra. Poglavje predstavlja jedrnat pregled vseh organizacij (aktivnih in neaktivnih) v mladinskem sektorju v občini Gornja Radgona od ustanovitve Mladinskega sveta Gornja Radgona naprej, saj je vsaka organizacija prispevala pomemben del k razvoju mladinskega sektorja v občini. V občini so tri aktivne mladinske organizacije, tri organizacije za mlade in mladinski svet lokalne skupnosti. Mladinske organizacije opravljajo različne dejavnosti od prostočasnih, družbeno-kulturnih, športnih, glasbenih do vzgojno-izobraževalnih

dejavnosti. Organizacije za mlade pa opravljajo predvsem vzgojno-izobraževalno dejavnost preko oblike mladinskega dela.

Aktivne mladinske organizacije v občini so:

- Študentsko-mladinski klub Klinka,
- Združenje katoliških skavtinj in skavtov, steg Gornja Radgona 1,
- Mladinsko društvo Vitez Negova.

Aktivne organizacije za mlade v občini so:

- Mladinski center Gornja Radgona,
- Društvo prijateljev mladine Gornja Radgona,
- Javni zavod knjižnica Gornja Radgona.

V preteklosti so delovale tudi druge pomembne organizacije, ki so vključevale mlade: Grom Gornja Radgona, Mladinsko društvo Zvezda Gornja Radgona, kulturno glasbeno društvo Insane in X-klub Gornja Radgona.

V občini delujejo tudi gasilska, kulturna, športna, likovna, planinska in druga društva, kjer so mladi aktivno vključeni, a društva po svojem osnovnem poslanstvu niso mladinske organizacije.

Dodatno izpostavljamo Mladinski center, ki je osrednja organizacija za mlade v občini in izvaja širok spekter dejavnosti ter Mladinski svet kot krovno mladinsko organizacijo v občini.

Mladinski center Gornja Radgona

Mladinski center Gornja Radgona (v nadaljevanju mladinski center) je s strani Občine Gornja Radgona ustanovljen za izvajanje mladinske dejavnosti kot enota zavoda, v okviru javnega zavoda Zavoda za kulturo, turizem in promocijo Gornja Radgona (v nadaljevanju zavod) (Odlok o mladini v Občini Gornja Radgona, 7. čl.).

Mladinski center je organizirano funkcionalno središče za mlade s pripadajočo infrastrukturo, v katerem se v občini izvajajo mladinski programi, mladinsko delo in programi za mlade ter:

- skrbi za pogoje delovanja, druženja in drugih dejavnosti mladih posameznikov, ne glede na to, ali so člani mladinskih organizacij ali ne, in mladinskih organizacij lokalnih skupnosti,
- skrbi za mladinsko infrastrukturo,

- zagotavlja ustrezne prostorske pogoje in opremo za izvajanje mladinskega dela ter zagotavljajo ustrezno usposobljenost kadrov za podporo mladinskemu delu,
- nudi pogoje za razvoj ustvarjalnih in kritičnih mladih posameznikov,
- razvija in izvaja programe na področju informiranja in svetovanja ter neformalnega učenja,
- sodeluje pri izvajanju mobilnosti mladih, prostovoljnem mladinskem delu, aktivnem državljanstvu, raziskovalnem delu mladih in pri povezovanju na mednarodni ravni,
- daje podporo drugim programom v mladinskem sektorju v lokalnem okolju (Odlok o mladini v Občini Gornja Radgona, 8. čl.).

Vsebinsko in programsko mladinski center usmerja programski odbor. Programski odbor Mladinskega centra:

- sprejeme program delovanja mladinskega centra, ki ga potrdi svet zavoda;
- daje mnenje k predlogu finančnega načrta mladinskega centra;
- sprejme poročilo o delu mladinskega centra, ki ga potrdi svet zavoda;
- sprejema druge mladinske projekte v program delovanja mladinskega centra v organizaciji drugih mladinskih organizacij;
- daje nasvete in usmerja vsebinsko in programsko delo mladinskega centra in
- opravlja druge programske naloge, (Odlok o mladini v Občini Gornja Radgona, 10. čl.).

Vsebinsko Mladinski center Gornja Radgona izvaja čez leto mladinske programe in projekte lokalne, nacionalne in obmejne ravni. Mladinski program, ki ga potrdi programski odbor mladinskega centra zajema različne kulturne, izobraževalne, družabne, informativne, poučne in kreativne vsebine namenjene predvsem otrokom in mladini, ter tudi starejšim. Veliko programskih vsebin poteka v sodelovanju z društvi in klubi iz lokalne ravni, ki soustvarjajo in organizirajo aktivnosti in dogodke. Projektno se največ sodeluje z mladimi in organizacijami iz sosednje Avstrije, predvsem Bad Radkersburga, ter z drugimi mladinskimi centri iz Slovenije, Slovensko mrežo mladinskih centrov MaMa, občasno pa tudi z Mladinskim svetom Slovenije.

Preko svoje dejavnosti in odpiralnega časa mladinskega centra, kjer deluje tudi info točka za mlade, nudi podporno, svetovalno infopodporo informiranja tako mladim, kot lokalnim mladinskim organizacijam, s katerimi mladinski center dobro sodeluje.

Mladinski center Gornja Radgona je bil tudi partner pri mednarodnem mladinskem projektu M.U.R. (a MAP to UNITE our REGION) za mlade od 15. do 29. leta, s katerim so pripravili prvi mladinski zemljevid obmejne regije med mesti Bad Radkersburg, Gornja Radgona in Cmurek. Na zemljevidu lahko mladi najdejo zanimiva mesta in kraje, z raznoliko ponudbo za mlade. Leta 2016 so prvič izvedli evropski projekt prostovoljne službe »European voluntary service« (v nadaljevanju EVS) in v okviru projekta gostili prostovoljko s Finske (Mladinski center Gornja Radgona).

Mladinski svet Gornja Radgona

Krovna mladinska organizacija v Občini Gornja Radgona je Mladinski svet Gornja Radgona (v nadaljevanju mladinski svet). Mladinski svet je ustanovljen po posebnem zakonu in deluje v javnem interesu. Mladinski svet predstavlja interese vseh mladih in mladinskih organizacij v občini in ima po tem odloku status mladinskega predstavništva v občini. V občini ima lahko samo en mladinski svet status mladinskega predstavništva (Odlok o mladini v Občini Gornja Radgona, 4. čl.).

Naloge mladinskega sveta v občini so predvsem:

- izvajanje ali sodelovanje pri izvajanju mladinskega dela in drugih dejavnosti na področjih mladinskega sektorja;
- zagotavljanje pogojev za delovanje in razvoj interesnih oblik združevanja mladih;
- preko strukturiranega dialoga zastopanje mladih v razmerju do nosilcev lokalne oblasti pri sprejemanju predpisov in ukrepov, ki vplivajo na življenje in delo mladih v občini;
- spodbujanje povezovanja in skupnega dialoga mladih,
- krepitev participacije in aktivnega državljanstva mladih,
- podpora izobraževanju mladih na mladinskem področju,
- spodbujanje izvajanja lokalnih mladinskih politik predvsem s področja neformalnega izobraževanja, zaposlovanja, informiranja, mobilnosti in mednarodnega sodelovanja,
- podpiranje izvajanja dejavnosti svojih članic in delovanja mladinskega centra (Odlok o mladini v Občini Gornja Radgona, 4. čl.).

Organizacije članice mladinskega sveta v letu 2017 so Študentsko-mladinski klub Klinka, Skavti Stega Gornja Radgona 1, Mladinsko društvo vitez Negova, Prostovoljno gasilsko društvo Gornja Radgona (pridružena članica) (Mladinski svet Gornja Radgona).

5.3 Rezultati raziskav med mladimi

Mnenja mladih so pridobljena z anketnim vprašalnikom, ki ga je med 25. aprilom in 25. julijem 2016 med mladimi izvedel Mladinski svet Gornja Radgona. Namen vprašalnika je bil pridobiti oceno in mnenje mladih o obstoječem stanju v občini ter posledično pridobiti predloge ukrepov, ki jih naj izvaja lokalna skupnost, da bo postala mladim še prijaznejša.

Mnenja mladih so bila pridobljena tudi s fokusnimi skupinami oziroma skupinskimi razpravami med mladimi v okviru diplomskega dela Socialna vključenost mladih v občini Gornja Radgona. Raziskava je bila izvedena z mladimi različnih starostnih skupin, saj imajo mladi v različnih starostnih obdobjih različne želje in potrebe. V prvi skupini so bili mladi od 15 do 19 let, v drugi skupini od 20 do 25 let in v tretji skupini mladi od 26 do 29 let. Fokusne skupine so temeljile na enakih področjih kot anketni vprašalnik. Namen fokusnih skupin je bil raziskati socialno vključenost mladih v občini, dobiti oris položaja mladih v občini in z njihovimi mnenji, željami, predlogi pripomoči k pripravi pomembnih dokumentov za mlade.

Tako rezultati vprašalnika kot rezultati fokusnih skupin imajo velik pomen in ključno podlago za oblikovanje lokalne Strategije za mlade v občini Gornja Radgona za obdobje 2017–2021. V pričujočem poglavju jedrnato povzemamo rezultate anketnega vprašalnika in fokusnih skupin z mladimi.

Celotna analiza anketnega vprašalnika in povzetek fokusnih skupin sta na voljo v prilogi.

Rezultati vprašalnika so pokazali, da so mladi aktivni pri vključevanju v mladinske organizacije, organizacije za mlade, športne klube in druge organizacije (61 odstotkov). Mladi se vključujejo v dogajanje v občini, še vedno pa se kaže pomanjkanje vključevanja na način aktivnega državljanstva, saj le 5 odstotkov mladih poskuša vplivati na odločitve, ki jih zadevajo (Mladinski svet Gornja Radgona 2016).

Zaposlitve v domačem kraju si želi 69 odstotkov vprašanih. Mladi veliko zanimanja namenjajo podjetništvu, vendar so se le 4 odstotki mladih opredelili kot podjetniki ali podjetnice. Želijo si aktivnejšo vlogo občine na področju podjetništva in zaposlovanja mladih (Mladinski svet Gornja Radgona 2016).

V koraku z zaposlitvijo je stanovanjsko vprašanje, katerega si želi urediti 68 odstotkov mladih, vendar jih pri tem ovira predvsem pomanjkanje finančnih sredstev, kar je navedlo 79 odstotkov mladih. Mladi so slabo informirani o ponudbi stanovanj v občini, kar meni 51 odstotkov vprašanih. Prav tako 87 odstotkov mladih ne pozna ukrepov države in občine, ki bi jim

pomagali pri ureditvi stanovanjskega vprašanja. Le 7 odstotkov mladih meni, da občina namenja stanovanjski problematiki dovolj skrbi (Mladinski svet Gornja Radgona 2016).

Mladi so naklonjeni spodbudam v obliki štipendij na področju izobraževanja, saj bi se skoraj polovica mladih (43 odstotkov) odločila za izobraževanje za katerega od deficitarnih poklicev v lokalnem okolju, če bi bilo za to mogoče pridobiti kadrovske štipendije. O ponudbi neformalnega izobraževanja 73 odstotkov mladih meni, da je zadovoljiva, vendar bi si vseeno želeli več raznovrstnih možnosti, saj se 75 odstotkov vprašanih zaveda pomembnosti neformalnih znanj in kako jim lahko ta pomagajo (Mladinski svet Gornja Radgona 2016).

Participacija mladih na volitvah in referendumih v občini je visoka (77 odstotkov), še zdaleč pa ni tako, kar se tiče participacije pri sprejemanju odločitev občine. Le 9 odstotkov mladih odločitve redno spremljajo. Se pa več kot polovica mladih (55 odstotkov) zaveda, da sprejete odločitve vplivajo na njihovo življenje in večina (95 odstotkov) kot mehanizem participacije prepozna Mladinski svet Gornja Radgona. 73 odstotkov mladih je odgovorilo, da imajo dovolj možnosti in mehanizmov za vključevanje v javno življenje v občini, vendar bi si želeli še aktivneje sodelovati na področju organizacije dogodkov, mladinskega centra, turizma, rdečega križa itd. (Mladinski svet Gornja Radgona 2016).

Na področju informiranja 79 odstotkov mladih ne pozna spodbud, ki so namenjena izobraževanju in zaposlovanju mladih ter spodbud za ureditev stanovanjskega vprašanja (83 odstotkov). Več kot polovica mladih (59 odstotkov) meni, da bi morale informacije biti dostopne na spletni strani mladinskega centra (Mladinski svet Gornja Radgona 2016).

Iz rezultatov fokusnih skupin je razvidno, da mladi na področju formalnega izobraževanja zaznavajo manko srednje šole, ki bi imela doprinos tudi na področju mladinskega organiziranja. Neformalno izobraževanje mladi zaznavajo različno, saj se v različnih starostnih obdobjih srečujejo z različnimi potrebami in željami. Vendar vsi vidijo velik pomen v neformalnem izobraževanju, za katerega so podali tudi več predlogov za bolj raznoliko ponudbo (Zorec 2015, 69-71).

Mladi si želijo zaposlitve v občini, prav tako velik poudarek dajejo na podjetništvo in samozaposlovanje ter si želijo več spodbud na tem področju (Zorec 2015, 71-73).

Mladi so izpostavili, da bi bilo potrebno najprej zagotoviti stanovanja v občini, ki zelo primanjkujejo in tako predstavljajo veliko stanovanjsko problematiko v občini (Zorec 2015, 73-74).

Osrednji prostor za izvajanje prostočasnih in družbeno-kulturnih dejavnosti predstavlja mladinski center, ki se vedno bolj razvija in ga obiskuje vedno več mladih. Mladi pa zaznavajo manko prostora za vaje glasbenih skupin. Glas mladih na tem področju je še posebej močan, saj izpostavljajo veliko predlogov in si želijo še bolj aktivnega dogajanja v občini (Zorec 2015, 76-77).

Rezultati fokusnih skupin prav tako razkrivajo, da so mladi aktivni sooblikovalci mladinskega dogajanja, in sicer na način vključenosti v mladinske organizacije in udeležbe na različnih športnih, glasbenih, izobraževalnih dogodkih. Želijo si tudi večje podpore neformalnim skupinam mladih (Zorec 2015, 78-79).

Sodelovanje mladih pri mladinskem organiziranju je razmeroma veliko, kar pa ne moremo reči za participacijo mladih oziroma aktivno sodelovanje mladih pri pomembnih vprašanjih in odločitvah, ki jih zadevajo. Mladi so v skupinski razpravi navedli tudi nekaj osebnih razlogov za neparticipiranje, ki še vedno kažejo na prisotnost zidu med mladimi in občinskimi predstavniki. Predstavili pa so predloge za večjo participacijo (Zorec 2015, 81-83).

Rezultati fokusnih skupin kažejo, da mladi v občini Gornja Radgona potrebujejo boljši dostop do informacij, ki jih zadevajo. Informacije so sedaj preveč razpršene, zato bi bilo potrebno zagotoviti informacije na enem mestu, ker bi tako informacije hitreje dosegle mlade (Zorec 2015, 79-81).

Anketa in fokusne skupine jasno pokažejo željo in potencial med mladimi. S skupnim in dolgoročnim delovanjem na različnih področjih lahko mladi in lokalna skupnost dosežejo ogromno. Sodelovanje in skupni korak sta torej recept za doseg ciljev, ki bodo v dobrobit obojih.

6. STRATEŠKI CILJI IN UKREPI

V nadaljevanju smo glede na cilje strategije, stanje in potrebe na področju mladine v občini, vloge občine pri uresničevanju javnega interesa v mladinskem sektorju in veljavnega odloka o mladini opredelili področja, ki so ključne za nadaljnji razvoj lokalnih mladinskih politik v občini Gornja Radgona. Na teh področjih smo tako oblikovali strateške cilje in ukrepe, ki bodo cilje izpolnili.

6.1 Mladinsko organiziranje

Strateški cilj 1: Zagotavljanje pogojev za delovanje organizacij v mladinskem sektorju

UKREP 1.a: Sofinanciranje delovanja mladinskega centra

Ukrep obsega nadaljnjo podporo delovanju javnega zavoda – Mladinski center Gornja Radgona (Zavod za kulturo, turizem in promocijo Gornja Radgona). Ukrep predvideva tudi podporo neformalnim skupinam mladih v okviru povečanja sredstev za programsko delovanje mladinskega centra.

Namen ukrepa je spodbujanje aktivnega vključevanja mladih v prostočasne aktivnosti, spodbujanje neformalnega izobraževanja, spodbujanje aktivnega državljanstva ter zagotavljanje infrastrukturnih in svetovalnih pogojev za delovanje lokalnih mladinskih organizacij. Cilj ukrepa je zagotoviti kontinuirano delovanje mladinskega centra in zagotovitev sredstev za delovanje neformalnih skupin mladih, na podlagi vključitve v letni program mladinskega centra.

Kazalnik 1: Redno letno sofinanciranje dejavnosti Mladinskega centra Gornja Radgona.

Kazalnik 2: Število neformalnih skupin mladih, ki izvedejo projektne aktivnosti.

UKREPA 1.b: Sofinanciranje delovanja mladinskega sveta

Ukrep obsega nadaljnjo podporo delovanju krovne mladinske organizacije – Mladinskega sveta Gornja Radgona, glavnemu mehanizmu za participacijo mladih oziroma posvetovalnemu telesu župana pri vprašanjih mladih in mladinskih politik.

Namen ukrepa je spodbujanje aktivne participacije mladih, pridobivanje neformalnih znanj in zastopanje interesov mladih in mladinskih organizacij v občini. Cilj ukrepa je redno sofinanciranje delovanja mladinskega sveta in zagotavljanje pogojev za opravljanje poslanstva mladinskega sveta s primernimi finančnimi sredstvi tudi v prihodnje.

Kazalnik: Redno letno sofinanciranje delovanja Mladinskega sveta Gornja Radgona.

UKREP 1.c: Sofinanciranje delovanja mladinskih organizacij

Ukrep obsega nadaljnjo podporo delovanju mladinskih organizacij v lokalni skupnosti z vsakoletnim javnim razpisom za sofinanciranje mladinskih programov in projektov.

Namen ukrepa je omogočanje mladinskega dela, spodbujanje aktivnega preživljanja prostega časa mladih in kvalitetnih mladinskih programov in projektov, ki prispevajo k razvoju znanj in kompetenc mladih. Cilj ukrepa je redno sofinanciranje mladinskih programov in projektov.

Kazalnik: Redno letno sofinanciranje delovanja mladinskih organizacij.

Strateški cilj 2: Izboljšanje infrastrukturnih pogojev za organizacije v mladinskem sektorju

UKREP 2.a: Zagotavljanje in ureditev prostorov za delovanje mladinskih organizacij

Občina Gornja Radgona je v sodelovanju z Mladinskim centrom Gornja Radgona v prostorih Mladinskega centra na Trgu Svobode 15, v letu 2015, v prvi fazi uredila in ponudila v najem prostore mladinskim organizacijam. Trenutni prostori še niso dokončani, saj manjkajo komunalno-vodovodne inštalacije in druga zaključna dela.

Ukrep predvideva tudi ureditev prostorov za delovanje mladinskih organizacij, ki imajo svoje prostore izven prostorov Mladinskega centra Gornja Radgona.

Namen ukrepa je zagotavljanje primernih infrastrukturnih pogojev za nemoteno delovanje mladinskih organizacij. Cilj ukrepa je dokončna ureditev prostorov za mladinske organizacije.

Kazalnik: Primerno urejen prostor za delovanje mladinskih organizacij.

6.2 Prosti čas, družbeno-kulturne dejavnosti in športne dejavnosti

Strateški cilj 3: Izboljšanje infrastrukturnih pogojev za prostočasne, družbeno-kulturne dejavnosti in športne dejavnosti

UKREP 3.a: Zagotavljanje nadaljnje brezplačne uporabe športne infrastrukture

Potrebno je nadaljnje zagotavljanje brezplačne uporabe športne infrastrukture in urejanje igrišč ter druge infrastrukture na TŠC Trate in v občini. Na TŠC Trate je postavljeno igrišče za odbojko na mivki. Igrišče je potrebno letnega rednega vzdrževanja, prav tako pa je interes in potreba po razsvetljavi igrišča. Ta bi mladim omogočala igranje odbojke tudi v poznejših večernih urah. Prav tako bi bila nova pridobljena infrastruktura primerna za potrebe različnih športnih dogodkov, kot na primer že uveljavljen športni dogodek Športaj s Klinko.

Namen ukrepa je omogočanje boljših pogojev za aktivno preživljanje prostega časa mladih v poletnih mesecih. Cilj ukrepa je povečanje števila mladih, ki zaradi boljših infrastrukturnih pogojev aktivneje preživljajo prosti čas.

Kazalnik 1: Urejanje športne infrastrukture.

Kazalnik 3: Število mladih, ki uporabljajo športno infrastrukturo.

UKREP 3.b: Zagotavljanje primerne prostora za mlade glasbene skupine

Več posameznikov, tudi mladih, je izrazilo interes po rabi prostorov za vaje glasbenih skupin. Novonastalim in že uveljavljenim glasbenim skupinam bi omogočili prostor za vaje in dolgoročno podprli alternativne ustvarjalce.

Namen ukrepa je spodbujanje aktivnega preživljanja prostega časa mladih in razvoja njihovih talentov in omogočanje delovanja, ustvarjanja na glasbenem področju.

Cilj ukrepa je zagotoviti prostor za vaje glasbenih skupin.

Kazalnik 1: Vzpostavljen prostor oziroma prostor za vaje glasbenih skupin, glede na potrebe.

Kazalnik 2: Število glasbenih skupin, ki uporabljajo prostor za vaje.

Strateški cilj 4: Razvoj mladinskega turizma

UKREP 4.a: Zagotavljanje prenočitvenih kapacitet

V mestu ni zagotovljenih večjih nočitvenih kapacitet, ki bi ponujale možnost za nočitve turistov ob večjih dogodkih v občini. Izgradnja mladinskega hostla v mestu bi pripomogla k bistvenemu povečanju turističnih namestitev, za potrebe mladinskih izmenjav in drugih srečanj mladih ter ostalih večdnevni dogodkov v kraju in okolici.

Namen ukrepa je povezovanje k uporabi obstoječih prenočitvenih kapacitet ter povečanje turističnih zmogljivosti za izvedbo večdnevni mladinskih in drugih aktivnostih v lokalni skupnosti, za nudenje neformalnega, priložnostnega izobraževanja in za pospeševanje mobilnosti med mladimi. Cilj ukrepa je izvesti analizo potreb in glede na to voditi aktivnosti za umestitev in izgradnjo mladinskega hostla.

Kazalnik 1: Povezovanje k uporabi obstoječih prenočitvenih kapacitet v občini.

Kazalnik 2: Analiza potreb po vzpostavitvi mladinskega hostla.

Kazalnik 3: Vodenje aktivnosti za umestitev in izgradnjo mladinskega hostla.

6.3 Zaposlovanje

Strateški cilj 5: Razvoj podjetništva mladih

UKREP 5.a: Vzpostavitev mladinskega podjetniškega prostora

Ukrep obsega zagotovitev primernih poslovnih prostorov s pripadajočo infrastrukturo za potrebe novo ustanovljenih podjetij v lokalni skupnosti. Pri tem je potrebno mladim lokalnim podjetnikom omogočiti ugodne pogoje za izvedbo njihovih idej.

Namen ukrepa je zagotovitev pogojev za kreativno podjetniško okolje, z namenom ustvarjanja delovnih mest z dodano vrednostjo. Cilj ukrepa je vzpostavitev primerne okolja za nadaljnji razvoj podjetništva in spodbujanja podjetništva med mladimi.

Kazalnik: Vzpostavitev in delovanje mladinskega podjetniškega prostora.

UKREP 5.b: Dodeljevanje pomoči za mlade s področja podjetništva

Ukrep obsega pripravo razpisnih pogojev za sofinanciranje sredstev za mlade podjetnike v lokalni skupnosti za razvoj lokalnega gospodarstva. Občina sicer letno objavi Javni razpis o dodeljevanju pomoči za pospeševanje razvoja malega gospodarstva v občini Gornja Radgona, na katerega se lahko prijavijo tudi mladi. In se namenjajo sredstva tudi za tehnološka in start-up podjetja ter inovativna podjetja.

Namen tega ukrepa je povečanje delovnih mest z dodano vrednostjo in zmanjšanje bega možganov zaradi ugodnega podjetniškega okolja. Cilj ukrepa je sprememba pravilnika o dodeljevanju pomoči za pospeševanje razvoja malega gospodarstva v občini Gornja Radgona z vključitvijo novega ukrepa pomoči, ki bo namenjen in prilagojen predvsem delovnim mestom za mlade z dodano vrednostjo.

Kazalnik 1: Sprememba pravilnika o dodeljevanju pomoči za pospeševanje razvoja malega gospodarstva v občini Gornja Radgona.

Kazalnik 2: Število mladih, ki so prejeli sredstva iz razpisa.

Strateški cilj 6: Izboljšanje pogojev za zaposlovanje mladih

UKREP 6.a: Sofinanciranje javnih del za mladinske organizacije in organizacije za mlade

Ukrep predvideva, da se del sredstev iz proračuna Občine namenjen za javna dela, glede na potrebe organizacij nameni za zaposlitev mladega posameznika iz občine Gornje Radgone, ki bi skrbel za administrativno pomoč mladinskim organizacijam in organizacijam za mlade v občini.

Namen tega ukrepa je omogočiti lažji prvi vstop mladih ali težko zaposljivih v lokalni skupnosti na trg dela ter pridobitev znanj in kompetenc, ki so pomembna za nadaljnje karijerne možnosti. Cilj ukrepa je zaposliti mlade, ki bodo v kadrovsko pomoč mladinskim organizacijam in organizacijam za mlade pri delovanju ter pri administrativnih in projektnih aktivnostih.

Kazalnik: Število mladih, vključenih v javna dela v mladinskih organizacijah in organizacijah za mlade.

UKREP 6.b: Povezovanje mladih in podjetij v občini Gornja Radgona

Ukrep obsega povezovanje mladih z uspešnimi obrtniki in podjetji v okviru organiziranih srečanj.

Namen tega ukrepa je povezovanje mladih, lokalnih podjetij, obrtnikov in občinskih javnih zavodov. Cilj tega ukrepa je omogočiti mladim, da preko neformalnega druženja, delavnic, spoznajo delovanje uspešnih lokalnih podjetij in obrtnikov v lokalni skupnosti.

Kazalnik 1: Število sodelujočih mladih.

Kazalnik 2: Število sodelujočih obrtnikov in podjetnikov.

6.4 Bivanjske razmere mladih

Strateški cilj 7: Večja dostopnost stanovanj za mlade

UKREP 7.a: Zagotovitev občinskih najemniških stanovanj za mlade in mlade družine

Na območju občine Gornja Radgone se izkazuje potreba mladih in mladih družin po najemniških stanovanj. Stanovanja naj bodo cenovno dostopna mladim in mladim družinam. V trenutnem občinskem razpisu so za stanovanja, ki so v lasti občine, mladi in mlade družine v prednostni kategoriji.

Ukrep predvideva preučitev možnosti in pripravo razpisa, ki bi bil namenjen izključno mladim in mladim družinam.

Namen ukrepa je povečanje avtonomije mladih z reševanjem stanovanjskega vprašanja. Cilj ukrepa je priprava razpisa za pridobitev stanovanja, namenjenega izključno za mlade in mlade družine.

Kazalnik 1: Preučitev možnosti in priprava razpisa, namenjenega izključno mladim družinam in mladim.

Kazalnik 2: Vzpostavitev in zagotovitev stanovanj za mlade.

Kazalnik 3: Število zagotovljenih stanovanj za mlade in mlade družine.

UKREP 7.b: Subvencioniranje najemnin mladim in mladim družinam v tržnih najemniških stanovanjih

Na območju občine Gornja Radgone se izkazuje potreba mladih in mladih družin po najemniških stanovanjih.

Namen ukrepa je omogočiti lažjo ureditev stanovanjskega vprašanja v občini in potencial mladih zadržati v lokalni skupnosti. Cilj ukrepa je izboljšati dostopnost stanovanj za mlade s subvencioniranjem najemnin mladim in mladim družinam v tržnih najemniških stanovanjih s strani občine.

Kazalnik: Število subvencioniranih najemnin mladim in mladim družinam v tržnih najemniških stanovanjih letno.

6.5 Mobilnost in mednarodno povezovanje mladih

Strateški cilj 8: Izboljšanje pogojev za mobilnost v lokalnem okolju

UKREP 8.a: Ureditev javnih kolesarskih poti in vzpostavitev sistema uporabe javnih koles

Ukrep obsega ureditev kolesarskih poti in vzpostavitev sistema uporabe javnih koles za vožnjo po mestu in v krajih ob mestu predvsem v turistične namene. Možnost časovnega najemanja koles na smiselno opredeljenih lokacijah v mestu (vpadnice, turistične lokacije, info točke).

Občina je trenutno v fazi priprave celostne prometne strategije, kjer bi se moralo omenjeni ukrep ustrezno umestiti. Namen tega ukrepa je zagotovitev boljše mobilnosti mladih in razvoj javne kolesarske mreže v lokalni skupnosti. Cilj je ureditev kolesarskih poti in zagotovitev javnih koles za mesto in okolico za nadaljnji razvoj turistične kolesarske ponudbe.

Kazalnik 1: Umestitev ukrepa v celotno prometno strategijo občine Gornja Radgona.

Kazalnik 2: Urejene kolesarske poti.

Kazalnik 3: Število zagotovljenih koles za mesto in okolico.

Strateški cilj 9: Krepitev mednarodne mobilnosti mladih

UKREP 9.a: Zagotavljanje mednarodne mobilnosti mladih v občini Gornja Radgona

Občina Gornja Radgona preko Mladinskega centra Gornja Radgona zagotavlja možnosti mladim za vključevanje v mednarodne aktivnosti mladih preko sodelovanja v Evropskem programu Erasmus+, Mladi v akciji. V letu 2015 je mladinski center pridobil akreditacijo Evropske prostovoljne službe (EVS), ki omogoča, da lahko mladi posamezniki opravljajo prostovoljno delo v državah Evropske unije.

Namen tega ukrepa je kontinuirano zagotavljanje mednarodne mobilnosti mladim s poudarkom na sporazumevanju v tujih jezikih ter spoznavanju medkulturnih razlik preko projektnih aktivnosti. Cilj tega ukrepa je krepitev jezikovnih spretnosti ter pridobitev mehkih veščin in znanj v medkulturnem okolju.

Kazalnik: Število mladih, vključenih v mednarodne aktivnosti.

6.6 Izobraževanje

Strateški cilj 10: Okrepitev kompetenc in znanj mladih

UKREP 10.a: Zagotavljanje praks in pripravništev v občinski upravi in javnih zavodih v občini

Ukrep predvideva zagotavljanje praks in pripravništev glede na zmožnosti in potrebe občinske uprave ter javnih zavodov v okviru letnih načrtov.

Študijska in srednješolska praksa je namenjena praktičnemu usposabljanju tekom formalnega izobraževanja. Gre za praktično nadgradnjo teoretičnemu predznanju, ki ga

mladi dobijo v šoli ali fakulteti. Namen ukrepa je omogočanje opravljanja obvezne prakse in pripravništev v službah občinske uprave in v drugih javnih institucijah v občinskem upravljanju z namenom večanja kompetenčnih znanj mladih. Cilj ukrepa je zagotovitev prakse in pripravništev na občini in javnih zavodih.

Kazalnik: Število vključenih mladih v prakse in pripravništva v občinski upravi in javnih zavodih v občini letno.

UKREP 10.b: Izvajanje Pravilnika o priznanjih in nagradah v občini Gornja Radgona za zaključeno izobraževanje in izjemne dosežke v času izobraževanja

Ukrep obsega izvajanje pravilnika in s tem omogočanje finančnih sredstev za priznanja, simbolične nagrade za zaključeno izobraževanje in izjemne dosežke. Namen, ki ga ta ukrep zasleduje, je predvsem pokritje stroškov diplomskih, magistrskih in doktorskih del študentov. Študente, ki se strokovno ukvarjajo z lokalnimi problematikami se dodatno spodbuja in nagraduje, saj so lahko njihovi rezultati velik doprinos lokalni skupnosti. Prav tako mladi, ki se odločijo za deficitarne poklice, poklice, ki v lokalni skupnosti primanjkujejo, dobijo dodatna sredstva. Cilj tega ukrepa je mladim ponuditi čim boljše pogoje, da lahko izkoristijo ves svoj potencial in prispevajo svoje talente za razvoj lokalne skupnosti.

Kazalnik 1: Izvajanje Pravilnika o priznanjih in nagradah v občini Gornja Radgona za zaključeno izobraževanje in izjemne dosežke v času izobraževanja.

Kazalnik 2: Število mladih, ki so prejeli nagrade.

6.7 Participacija

Strateški cilj 11: Izboljšanje pogojev za participacijo mladih

UKREP 11.a: Poziv mladim za sodelovanje na javnih prireditvah in dogodkih

Ukrep omogoča neformalnim skupinam mladih in posameznikom, predvsem z družbeno-kulturne sfere, da aktivno sodelujejo pri pripravi in izvedbi javnih prireditev in dogodkov v občini v različnih vlogah.

Namen ukrepa je spodbuditi tudi mlade, ki niso vključeni v organizacije, a si vseeno želijo sodelovati pri organizaciji družbeno-kulturnih dogodkov. Cilj ukrepa je, da se povabi k sodelovanju organizatorje javnih prireditev in zainteresirane mlade. Ukrep predvideva tudi spodbujanje sodelovanja mladih na dogodkih v organizaciji mladinskega centra.

Kazalnik 1: Povabilo organizatorjem in mladim za sodelovanje na javnih prireditvah in dogodkih.

Kazalnik 2: Število sodelujočih mladih na javnih prireditvah in dogodkih.

6.8 Zdravje

Strateški cilj 12: Izboljšanje pogojev za rekreacijo mladih v zimskem času

UKREP 12.a: Zagotavljanje brezplačnega termina uporabe telovadnice Partizan za rekreacijo mladih v zimskem času

Mladi iz Gornje Radgone imajo v zimskem obdobju na voljo športno infrastrukturo, vendar imajo v zimskem času manj možnosti za brezplačno športno udejstvovanje. Namen tega ukrepa je, da mladi aktivneje preživljajo prosti čas z obiskovanjem brezplačnih terminov v zimskih dneh.

Občina ima vsakoletni javni razpis za uporabo telovadnice Partizan v Gornji Radgoni. Ukrep omogoča, da se majhen del sredstev nameni neformalnim skupinam mladih za brezplačni tedenski termin za rekreacijo v zimskem obdobju. Cilj ukrepa je vzpostavitev zimskega

termina za neorganizirano mladino v lokalni skupnosti v telovadnici Partizan v Gornji Radgoni.

Kazalnik: Število mladih, ki koristi brezplačni termin v telovadnici Partizan v zimskem obdobju.

6.9 Informiranje

Strateški cilj 13: Vzpostavitev celostnega informiranja mladih v občini

UKREP 13.a: Okrepitev informacijske točke za mlade v okviru mladinskega centra

Glavno vlogo pri informiranju mladih ima Mladinski center Gornja Radgona, saj razpolaga z različnimi relevantnimi informacijami za mlade in mladinske organizacije. Namen ukrepa je okrepitev vsebin informiranja »info točke«. Informiranje v mladinskem centru lahko poteka fizično (mladinska »info točka« za mlade v Mladinskem centru Gornja Radgona) in preko spleta (spletna stran mladinskega centra z dodatnim zavihkom pomembnih informacij za mlade).

Ukrep predvideva analizo in pripravo celostnega načrta informiranja mladih s strani delovanja »info točke« Mladinskega centra Gornja Radgona in kadrovske okrepitve glede na potrebe mladinskega centra na področju informiranja.

Kazalnik 1: Priprava celostnega načrta informiranja mladih v Občini Gornja Radgona.

Kazalnik 2: Vzpostavljena enotna točka informiranja mladih znotraj oziroma preko mladinske »info točke« mladinskega centra.

Kazalnik 3: Zagotovitev dodatnega kadra v mladinskem centru glede na potrebe informiranja.

7. TERMINSKI NAČRT

Spodnja tabela vsebuje terminski načrt izvajanja ukrepov, ki sledijo doseganju strateških ciljev strategije. Omeniti velja, da oznake s križci predstavljajo predvideno leto izvajanja aktivnosti ukrepov.

Tabela 7. 1: Terminski načrt predvidenih ukrepov.

Področje: Mladinsko organiziranje						
Strateški cilj 1: Zagotavljanje pogojev za delovanje organizacij v mladinskem sektorju						
		Leto izvajanja				
Oznaka	Ukrep	2017	2018	2019	2020	2021
1.a	Sofinanciranje delovanja mladinskega centra	x	x	x	x	x
1.b	Sofinanciranje delovanja mladinskega sveta	x	x	x	x	x
1.c	Sofinanciranje delovanja mladinskih organizacij	x	x	x	x	x
Strateški cilj 2: Izboljšanje infrastrukturnih pogojev za organizacije v mladinskem sektorju						
2.a	Zagotavljanje in ureditev prostorov za delovanje mladinskih organizacij	x	x	x	x	x
Področje: Prosti čas in družbeno-kulturne dejavnosti						
Strateški cilj 3: Izboljšanje infrastrukturnih pogojev za prostočasne, družbeno-kulturne dejavnosti in športne dejavnosti						
		Leto izvajanja				
Oznaka	Ukrep	2017	2018	2019	2020	2021
3.a	Zagotavljanje nadaljnje brezplačne uporabe urejene športne infrastrukture		x	x	x	x
3.b	Zagotavljanje primerne prostora za mlade glasbene skupine	x	x	x	x	x
Strateški cilj 4: Razvoj mladinskega turizma						
4.a	Zagotavljanje prenočitvenih kapacitet		x	x	x	x
Področje: Zaposlovanje						
Podpodročje: Podjetništvo						
Strateški cilj 5: Razvoj podjetništva mladih						
		Leto izvajanja				
Oznaka	Ukrep	2017	2018	2019	2020	2021

5.a	Vzpostavitev mladinskega podjetniškega prostora	x	x			
5.b	Dodeljevanje pomoči za mlade s področja podjetništva		x	x	x	x
Področje: Zaposlovanje						
Strateški cilj 6: Izboljšanje pogojev za zaposlovanje mladih						
6.a	Sofinanciranje javnih del za mladinske organizacije in organizacije za mlade		x	x	x	x
6.b	Povezovanje mladih in podjetij v občini Gornja Radgona	x	x	x	x	x
Področje: Bivanjske razmere mladih						
Strateški cilj 7: Večja dostopnost stanovanj za mlade						
		Leto izvajanja				
Oznaka	Ukrep	2017	2018	2019	2020	2021
7.a	Zagotovitev občinskih najemniških stanovanj za mlade in mlade družine	x	x	x	x	x
7.b	Subvencioniranje najemnin mladim in mladim družinam v tržnih najemniških stanovanjih	x	x	x	x	x
Področje: Mobilnost in mednarodno povezovanje mladih						
Strateški cilj 8: Izboljšanje pogojev za mobilnost v lokalnem okolju						
		Leto izvajanja				
Oznaka	Ukrep	2017	2018	2019	2020	2021
8.a	Ureditev javnih kolesarskih poti in vzpostavitev sistema uporabe javnih koles	x	x	x		
Strateški cilj 9: Krepitev mednarodne mobilnosti mladih						
		Leto izvajanja				
Oznaka	Ukrep	2017	2018	2019	2020	2021
9.a	Zagotavljanje mednarodne mobilnosti mladih v občini Gornja Radgona	x	x	x	x	x
Področje: Izobraževanje						
Podpodročje: Formalno izobraževanje						
Strateški cilj 10: Okrepitev kompetenc in znanj mladih						
		Leto izvajanja				
Oznaka	Ukrep	2017	2018	2019	2020	2021
10.a	Zagotavljanje praks in pripravništev v občinski upravi in javnih zavodih v		x	x	x	x

Strategija za mlade v občini Gornja Radgona 2017–2021

	občini					
10.b	Izvajanje Pravilnika o priznanjih in nagradah v občini Gornja Radgona za zaključeno izobraževanje in izjemne dosežke v času izobraževanja	x	x	x	x	x
Področje: Participacija						
Strateški cilj 11: Izboljšanje pogojev za participacijo mladih						
Oznaka	Ukrep	2017	2018	2019	2020	2021
11.a	Poziv mladim za sodelovanje na javnih prireditvah in dogodkih	x	x	x	x	x
Področje: Zdravje						
Strateški cilj 12: Izboljšanje pogojev za rekreacijo mladih v zimskem času						
		Leto izvajanja				
Oznaka	Ukrep	2017	2018	2019	2020	2021
12.a	Zagotavljanje brezplačnega termina uporabe telovadnice Partizan za rekreacijo mladih v zimskem času	x	x	x	x	x
Področje: Informiranje						
Strateški cilj 13: Vzpostavitev celostnega informiranja mladih v občini						
		Leto izvajanja				
Oznaka	Ukrep	2017	2018	2019	2020	2021
13.a	Okrepitev informacijske točke za mlade v okviru mladinskega centra	x	x	x	x	x

8. URESNIČEVANJE IN SPREMLJANJE STRATEGIJE

Strategijo za mlade v občini Gornja Radgona 2017–2021 sprejme Občinski svet Občine Gornja Radgona za obdobje pet let (Odlok o mladini v občini Gornja Radgona, 16. čl.). Predlog Strategije je pripravil Mladinski svet Gornja Radgona, v sodelovanju z Občinsko upravo Občine Gornja Radgona, Mladinskim centrom Gornja Radgona (Zavod za kulturo, turizem in promocijo Gornja Radgona) in javnim zavodom PORA, razvojna agencija Gornja Radgona.

Za uresničevanje Strategije za mlade v občini Gornja Radgona 2017–2021 skrbi občina. Strategija za mlade se uresničuje z odločitvami občinskega sveta glede na zmožnosti in v skladu s sprejetimi letnimi proračuni in načrtom razvojnih programov v prihodnjem obdobju.

Za učinkovitost Strategije za mlade v občini Gornja Radgona 2017–2021 in zasledovanje zastavljenih ciljev se mora vzpostaviti sistem za sprotno spremljanje in evalvacijo izvedenih aktivnosti. Mladinski svet Gornja Radgona bo v sodelovanju z občinsko upravo spremljal implementiranje strategije. V skladu s tem bodo ključni akterji opravili letno evalvacijo predvidenih ukrepov.

Pri pripravi prve strategije za mlade smo se osredotočili na področja, ki jih občina skupaj z mladinskim svetom na podlagi raziskav med mladimi prepozna kot ključne.

Mladi so imeli prvič možnost aktivno prispevati k oblikovanju prihodnosti mladih v občini Gornja Radgona. Strategija je pripravljena skupaj z mladimi, saj so bili rezultati vprašalnika in fokusnih skupin med mladimi ključna podlaga za pripravo. S sloganom strategije »Daj ciljem smer« so mladi navzočemu dokumentu dali smer, kot si jo sami želijo. V samem procesu nastanja strategije so sodelovali vsi ključni akterji na področju mladine (Občina Gornja Radgona, Mladinski svet Gornja Radgona, Zavod za kulturo in turizem Gornja Radgona – Mladinski center Gornja Radgona in PORA, razvojna agencija Gornja Radgona).

Oblikovali so se tudi predlogi za naslednjo strategijo, ki bi zaobjemala širša področja vključevanja mladih – medgeneracijsko povezovanje, ki je v prvi strategiji nismo obravnavali.

Občina Gornja Radgona je v zadnjih šestih letih naredila velike korake na področju mladinskih politik in organiziranja mladih. S prejetim certifikatom Mladim prijazna občina, ki ga pridobijo lokalne skupnosti, ki uspešno izvajajo ukrepe s področja vertikalnih in horizontalnih mladinskih politik, se je med drugim zavezala, da bo nadalje sistemsko urejala pomembna področja mladih.

Pričujoči rezultati raziskave so dobra osnova za lokalno skupnost, da se seznani kakšna pričakovanja in potrebe imajo mladi. Vloga občine je, da v dialogu s krovno mladinsko organizacijo – Mladinskim svetom Gornja Radgona, sprejme in uresničuje zadane ukrepe strategije, da bo občina Gornja Radgona postala mladim še prijaznejša.

9. VIRI

Bakovnik, Nina, Tadej Beočanin, Sara Berglez, Katja Dadič, Lea Lebar, Tadej Lebič, Staša Mesec, Rozana Mužica, Laura Praprotnik, Igor Ranc in Matevž Straus. 2012. *Lokalna mladinska politika*. Ljubljana: Zveza ŠKIS; Ajdovščina: Mladinski svet.

Mladinski center Gornja Radgona. Dostopno prek: www.mcgr.si (6. januar 2017).

Mladinski svet Gornja Radgona. Dostopno prek: www.msgr.si (6. januar 2017).

Mladinski svet Gornja Radgona. 2016. *Analiza rezultatov vprašalnika med mladimi v občini Gornja Radgona*. Gornja Radgona: interno gradivo.

Mužica, Rozana. 2016. *Analiza lokalnih mladinskih politik po občinah*. Ajdovščina: Inštitut za mladinsko politiko.

Odlok o mladini v Občini Gornja Radgona (Uradno glasilo Občine Gornja Radgona, lokalni časopis Preprih 93/2015).

Odloka o ustanovitvi Zavoda za kulturo, turizem in promocijo Gornja Radgona (Uradno glasilo Občine Gornja Radgona, lokalni časopis Preprih 34/07, 52/09, 66/11 in 74/12)

Revidirana evropska listina o vključevanju mladih v lokalno in regionalno življenje. 2003. Dostopno prek: <http://www.mladiinobcina.si/wpcontent/uploads/>.

Knjiznica/zakonodaja/Listina.pdf (6. januar 2017).

Statistični urad Republike Slovenije. Dostopno prek: http://pxweb.stat.si/pxweb/Database/Dem_soc/Dem_soc.asp (6. januar 2017).

Zakon o javnem interesu v mladinskem sektorju (Uradni list RS, št. 42/2010). Dostopno prek: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO5834> (6. januar 2017).

Zakon o mladinskih svetih (Uradni list RS, št. 70/2000 in 42/2010). Dostopno prek: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO2614> (6. januar 2017).

Zorec, Ines. 2015. *Socialna vključenost mladih v občini Gornja Radgona* (diplomsko delo). Ljubljana: Fakulteta za socialno delo.

PRILOGA 1: Analiza rezultatov vprašalnika med mladimi v občini Gornja Radgona in lista želja.

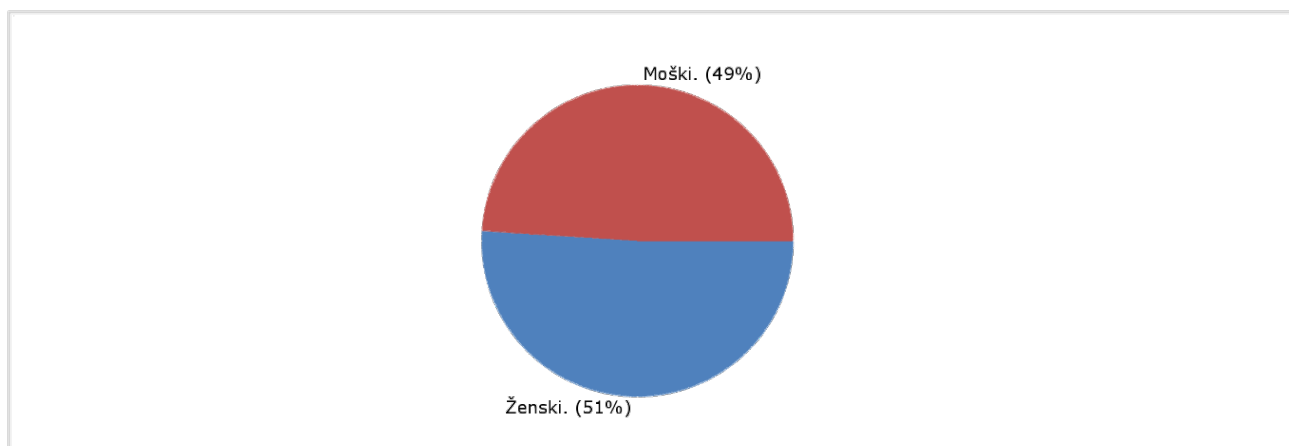
Anketni vprašalnik Mladinskega sveta Gornja Radgona med mladimi je v občini Gornja Radgona potekal med 25. aprilom 2016 in 25. julijem 2016. S vprašalnikom smo želeli dobiti odgovore, kako mladi stari od 15 do 29 let, ocenjujejo obstoječe stanje in kakšne ukrepe naj izvaja lokalna skupnost, da bo postala mladim še prijaznejša.

Pridobljeni rezultati so velikega pomena za oblikovanje lokalne Strategije za mlade v občini Gornja Radgona za obdobje 2017–2021.

1. STATISTIČNI PODATKI

V raziskavi je sodelovalo 150 mladih, starih med 15 in 29 let. Med njimi je bilo 51 odstotkov žensk in 49 odstotkov moških. Gleda na starostne skupine je bilo 19 odstotkov starih med 15 in 19 let, 53 odstotkov med 20 in 25 let in 29 odstotkov med 26 in 29 let.

Slika 1.1: Število sodelujočih po spolu.

Število sodelujočih v raziskavi je predstavljalo 11,74 odstotkov mladih v občini Gornja Radgona. Vsi omenjeni podatki zagotavljajo reprezentativnost in veljavnost ankete, ki je bila pripravljena v skladu s standardi družboslovnega raziskovanja.

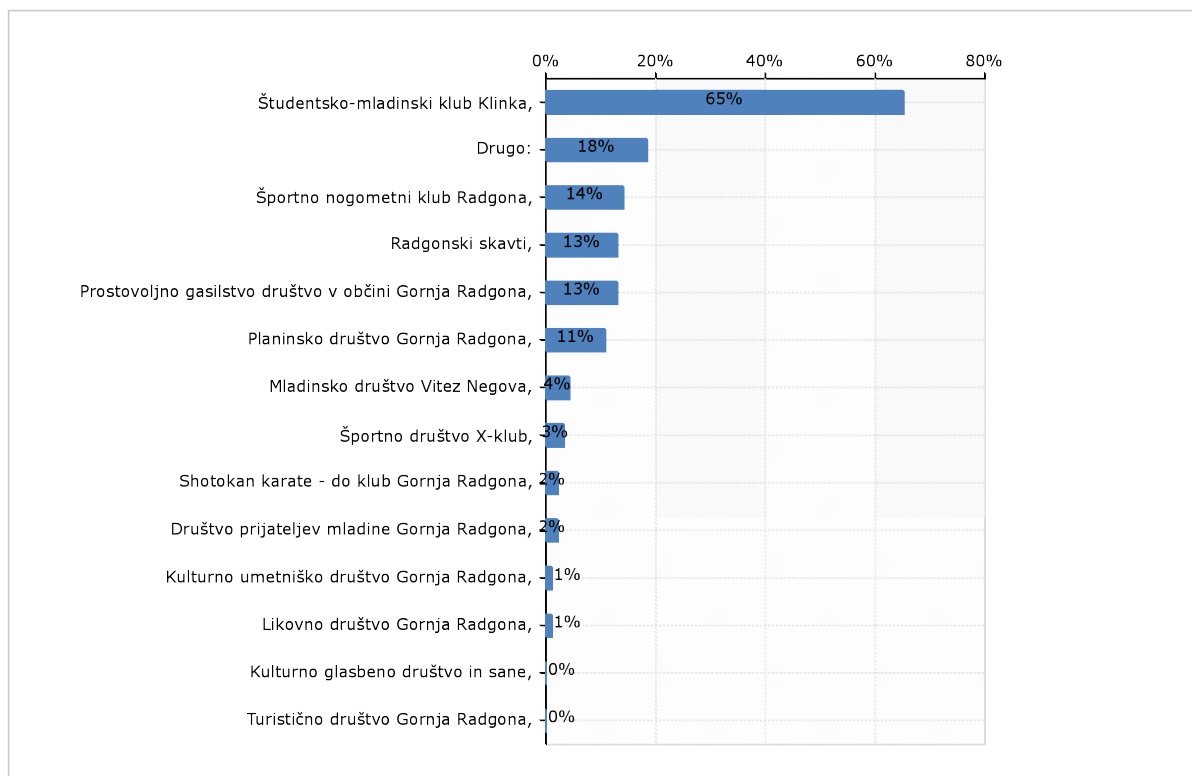
2. MLADINSKO ORGANIZIRANJE IN PROSTI ČAS

Raziskava je pokazala, da je 61 odstotkov mladih vključenih v mladinske organizacije, organizacije za mlade, športne klube ali druge organizacije, 39 odstotkov mladih pa v prostem času ni vpetih v družbeno dogajanje v občini Gornja Radgona. Izmed tistih, ki so člani

Analiza rezultatov Strategije za mlade v občini Gornja Radgona 2017–2021

katerekoli nevladne organizacije v občini, jih več kot polovica (52 odstotkov) koristi samo ugodnosti, ki jih članstvo prinaša, 24 odstotkov jih je aktivnih članov v svojih organizacijah, 14 odstotkov pa jih je del vodstva in tvorno sodelujejo pri pripravi programa ali vodenju organizacije. Pri navedbi odstotkov je treba vzeti v obzir, da je lahko posameznik izbral več odgovorov.

Slika 2.1: Vključenost mladih v mladinske organizacije.

Nazivi društev in organizacij, ki so jih mladi zapisali pod kategorijo Drugo:

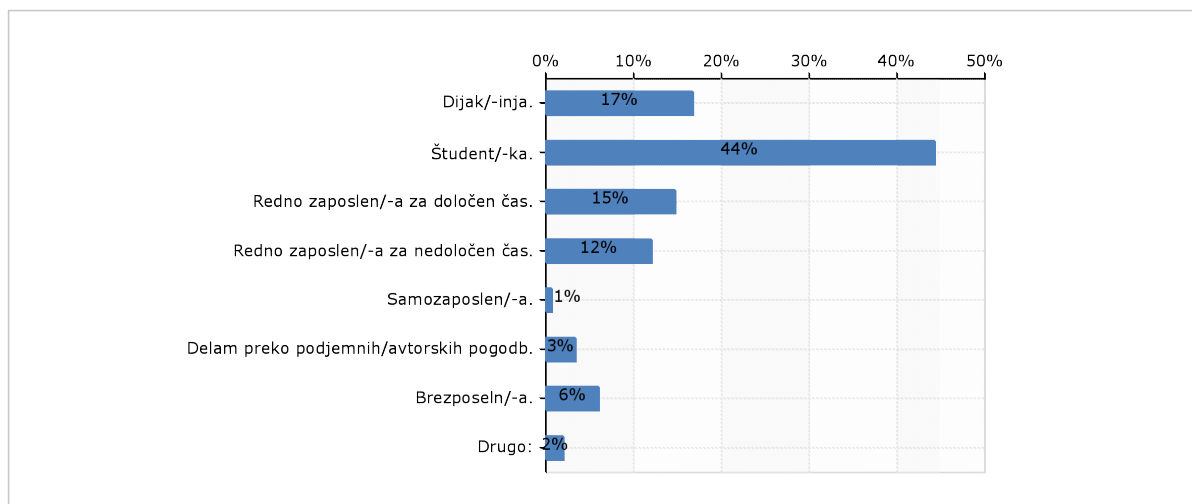
- Društvo mladih Vitomarci,
- Športno strelsko društvo Gornja Radgona,
- Rokometni klub Arcont Radgona,
- Rks-ozgr,
- ŠD kmn protokol,
- Teniški klub Bad Radkersburg,
- Klub malega nogometa,
- gasilsko društvo,
- Turistično društvo Negova - Sp. Ivanjci.

Nabor organizacij, v katerih so mladi aktivni, je širok in pester ter kaže na pomembnost vključevanja mladih v društveno dogajanje v občini. Glede na bližino avstrijske meje je eden izmed posameznikov član teniškega kluba Bad Radkersburg, eden pa je član društva mladih v Vitomarcih, ki ne spada v območje občine Gornja Radgona.

Izmed mladinskih dogodkov, ki so organizirani v občini, se mladi največ (74 odstotkov) udeležujejo koncertov, nato sledijo športni dogodki (68 odstotkov), kulturnih dogodkov in prireditev se udeležuje 35 odstotkov, izobraževalnih seminarjev in delavnic pa se udeležuje 24 odstotkov mladih. Najmanj, le 3 odstotke mladih, je aktivnih na javnih razpravah in tribunah. Pri navedbi odstotkov je treba vzeti v obzir, da je lahko posameznik izbral več odgovorov.

3. ZAPOSLOVANJE

Slika 3.1: Zaposlitveni status mladih.

Mlade smo povprašali (glej

Slika 3.1), kakšen je njihov zaposlitveni status. 44 odstotkov je študentov, 17 odstotkov je dijakov, 15 odstotkov jih je zaposlenih za določen čas ter samo 12 odstotkov mladih je bilo zaposlenih za nedoločen čas, 6 odstotkov jih je bilo v času raziskave nezaposlenih, 2 odstotka oseb z drugim statusom in 1 odstotek samozaposlenih.

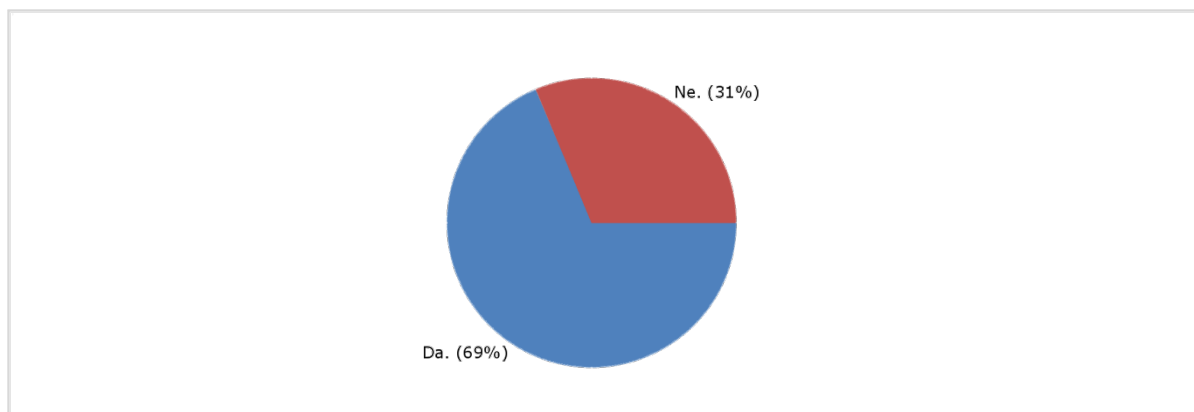
Med vprašanimi je 67 odstotkov mladih brezposelnih več kot 3 mesece in manj kot 9 mesecev, 22 odstotkov jih je bilo v času raziskave brezposelnih manj kot 3 mesece, le 11 odstotkov jih je bilo na Zavodu za zaposlovanje Republike Slovenije več kot 12 mesecev.

Med dejstvi, kje iskati vzroke za brezposelnost, jih je več kot tri četrt (78 odstotkov) odgovorilo, da so aktivni iskalci zaposlitve, vendar ne dobijo ustreznega dela, ki je v skladu z njihovimi poklicnimi usmeritvami.

Le 11 odstotkov mladih se jih je opredelilo kot premalo kvalificirane za delovno mesto, ki ga želijo opravljati. 11 odstotkov jih je odgovorilo, da niso aktivni iskalci zaposlitve. Razlog je morda povezan z dejstvom, da že več kot 12 mesecev neuspešno iščejo zaposlitvene priložnosti na trgu dela.

49 odstotkov vprašanih je odgovorila, da zaslužijo manj kot 300 EUR mesečno, kar je seveda pogojeno s številom dijakov in študentov, ki so reševali anketni vprašalnik. 21 odstotkov jih zasluži med 301–700 EUR. Mesečne dohodke 701–1000 EUR ima 17 odstotkov vprašanih. Dohodke višje od 1000 EUR ima le 12 odstotkov vseh vprašanih. Mesečne zneske, ki so višji od 2000 EUR, zasluži samo 1 odstotek mladih.

Slika 3.2: Želja mladih po zaposlitvi v občini.

69 odstotkov mladih bi se želelo zaposliti v domačem kraju. 31 odstotkov mladih se želi zaposliti izven območja lokalne skupnosti.

Med razloge za zaposlitev izven občine so navajali: preslabe plače, iskanje dela v Avstriji (premalo delovnih mest), večje zaposlitvene možnosti drugje, premalo možnosti za napredovanje, nerazvitost regije.

Mladi, ki se želijo zaposliti v občini, bi si želeli opravljati naslednje poklice: biolog, projektant, bančni uslužbenec, pravnik, zdravnik, vzgojitelj, učitelj, komercialist, avtoserviser, gostinec, konstrukter, informatik.

Po mnenju mladih bi se zaposlovanje mladih olajšalo z naslednjimi ukrepi:

Analiza rezultatov Strategije za mlade v občini Gornja Radgona 2017–2021

- Dogodki, kjer bi se zbrala in predstavila podjetja iz naše občine, ki bi ponujala zaposlitve.
- Imeti spisek mladih kadrov v občini (od prvega dne po OŠ) in jih pošiljati podjetjem znotraj občine, ustvariti povezavo med podjetji in dijaki ter študenti, subvencija za zaposlitve ter povečati zanimanje podjetij za štipendiranje mladih.
- Povezati lokalna podjetja in mladim omogočiti sodelovanje pri projektih podjetij, prakso, pripravništva.
- Delavnice (karierno usmerjanje, nastop na razgovoru, življenjepisi).
- Inkubator.
- Subvencije zasebnikom za mlade zaposlene iz občine.
- Subvencije za uporabo poslovnih prostorov.
- Začetna finančna pomoč pri iskanju službe in ustanavljanju lastnega podjetja.
- Hitrejši birokratski postopki.
- Finančna pomoč pri zaposlovanju, podpora lokalne obrtne zbornice z različnimi brezplačnimi predavanji in izobraževanji, brezplačno oglaševanje podjetja na lokalni ravni, nepovratna sredstva za inovativna nova podjetja.

Več kot polovico mladih (57 odstotkov) zanima podjetništvo. Izmed teh, ki jih podjetništvo zanima, bi želeli odpreti podjetje na naslednjih področjih:

- finančno svetovanje,
- trgovinska dejavnost,
- pravno svetovanje,
- računalništvo – programiranje aplikacij,
- transport in logistika,
- gostinska dejavnost,
- telekomunikacija,
- strojništvo,
- turistična dejavnost,
- lesna dejavnost (mizarstvo),
- spletne tehnologije,
- krajinska arhitektura.

Le 4 odstotke mladih se je opredelilo kot podjetniki ali podjetnice. 58 odstotkov mladih pa bi si želelo ustanoviti svoje lastno podjetje. 39 odstotkov vprašanih si ne želi svojega podjetja v občini.

Dobra polovica mladih (51 odstotkov) meni, da je občina Gornja Radgona podjetništvu prijazno okolje, 49 odstotkov pa se jih s to trditvijo ne strinja.

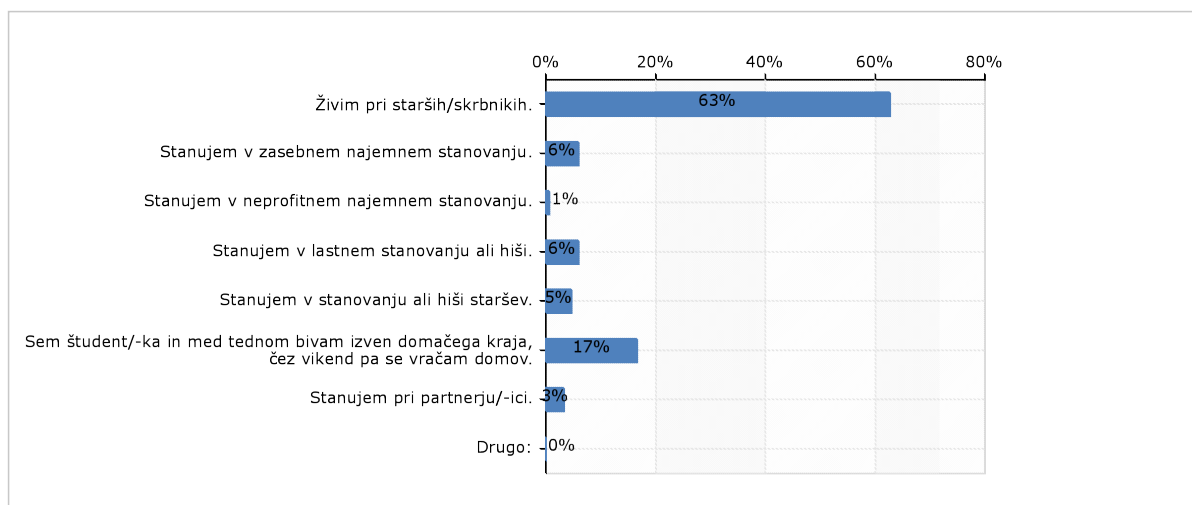
Na vprašanje katere podpirne ukrepe za razvoj podjetništva mladih bi si želeli, je 63 odstotkov mladih podjetnikov odgovorilo, da bi si želeli ukrep subvencioniranja zaposlitve. 57 odstotkov mladih bi si želelo subvencijo za uporabo poslovnih prostorov. 52 odstotkov jih meni, da bi potrebovali izobraževalne delavnice. 22 odstotkov mladih je mnenja, da bi v lokalni skupnosti morali vzpostaviti podjetniški inkubator. Pri navedbi odstotkov je treba vzeti v obzir, da je lahko posameznik izbral več odgovorov.

Pod druge ukrepe za razvoj podjetništva mladih so še našteli:

- možnost mentoriranja, spodbujanje združništva, nudenje prostora za ljudi sorodnih strok in večje medresorsko povezovanje na lokalni ravni.

4. BIVANJSKE RAZMERE MLADIH

Slika 4.1: Ureditev bivanjskih razmer mladih.

Na Sliki 4.1 je prikazano, da 63 odstotkov mladih živi pri skrbnikih, v zasebnem najemnem stanovanju jih živi 6 odstotkov, v stanovanju ali hiši staršev stanuje 5 odstotkov, v lastnem stanovanju ali hiši prav tako 6 odstotkov, v neprofitnem najemnem stanovanju manj kot 1 odstotek vprašanih. 17 odstotkov študentov in študentk čez teden biva v drugem kraju, čez vikend pa se vrača domov, pri partnerju ali partnerici živi 3 odstotke mladih.

Večina mladih (79 odstotkov) je s svojimi bivanjskimi razmerami zadovoljna, 21 odstotkov z bivanjskimi razmerami ni zadovoljnih.

68 odstotkov mladih si želi samostojno urediti stanovanjsko problematiko, se odseliti od staršev. Pri tem jih najbolj ovira pomanjkanje finančnih sredstev, kar je navedlo 79 odstotkov mladih.

Pri oceni ponudbe stanovanj v občini Gornja Radgona je 51 odstotkov mladih odgovorilo, da ima premalo informacij o tej temi. Nadalje jih 32 odstotkov meni, da so stanovanja za nakup predraga, 23 odstotkov jih meni, da je premalo najemnih stanovanj, 13 odstotkov mladih pa vidi težavo v premajhnem številu neprofitnih najemnih stanovanj. Da ponudba stanovanj ustreza potrebam prebivalstva, meni 7 odstotkov vprašanih. Pri navedbi odstotkov je treba vzeti v obzir, da je lahko posameznik izbral več odgovorov.

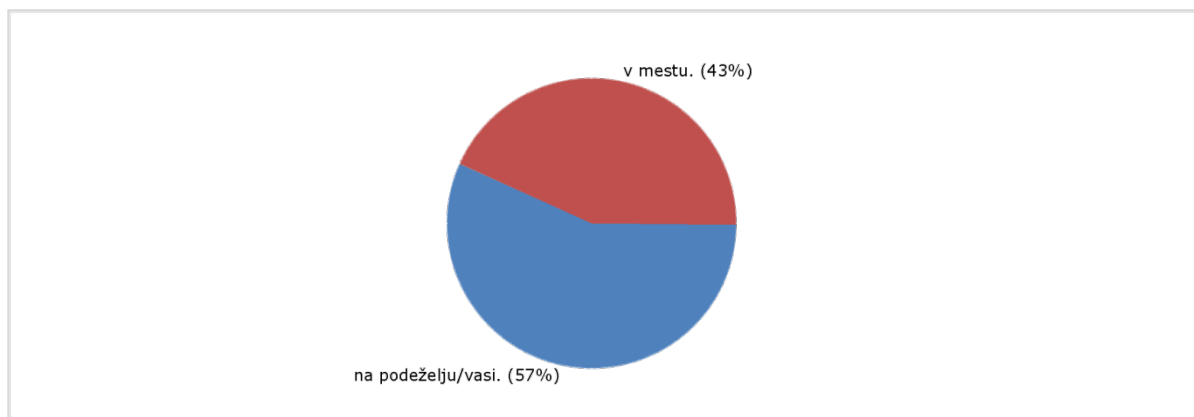
87 odstotkov mladih ne pozna ukrepov države in občine, ki bi jim pomagali pri ureditvi stanovanjskega vprašanja. Ob vprašanju, če so jim ti ukrepi v pomoč, jih je 75 odstotkov odgovorilo, da ima o tem premalo informacij. 9 odstotkov mladih je odgovorilo, da so ukrepi v pomoč le mladim družinam in ne mlademu posamezniku, 11 odstotkov pa meni, da glede na svoje okoliščine težko konkurirajo drugim, starejšim prosilcem. 52 odstotkov mladih jih je na vprašanje, ali občina Gornja Radgona posveča dovolj skrbi ureditvi stanovanjske problematike, odgovorila z »ne vem«. Zgolj 7 odstotkov jih meni, da občina posveča omenjeni problematiki dovolj skrbi.

Mladi predlagajo naslednje rešitve in spremembe na področju stanovanjske politike v občini Gornja Radgona, ki bi jim olajšale pot do stanovanja:

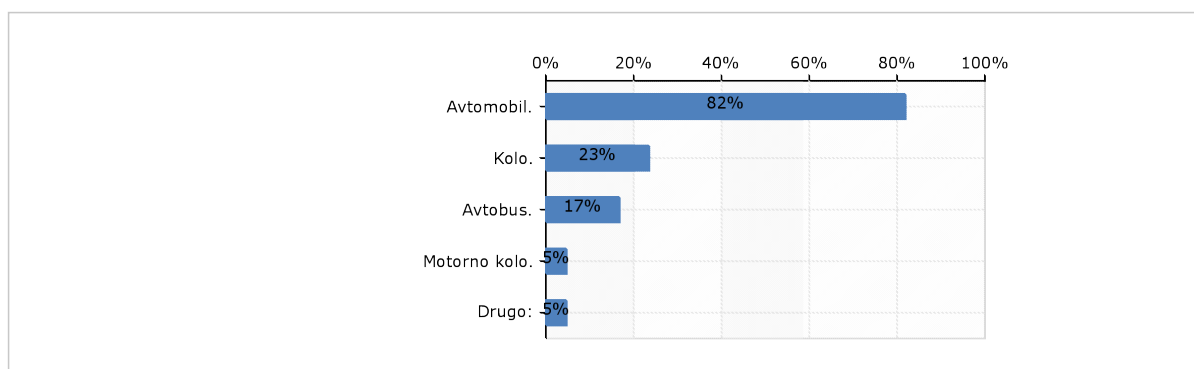
- Občina bi lahko uredila ločene kategorije prosilcev na mlade, družine in starejše prosilce;
- jasne informacije zbrane na enem mestu;
- ureditev posameznih stanovanj izključno za mlade in posebej za mlade družine z možnostjo začetne nekaj letne uporabe stanovanja s kasnejšo odselitvijo na svoje;
- začetna podpora, izključno za mlade do 30. leta;
- subvencije in finančne spodbude;
- zagotoviti več občinskih stanovanj za mlade po nižjih najemninah.

5. MOBILNOST MLADIH

Slika 5.1: Delež mladih, ki živijo na podeželju/vasi ali v mestu.

Slika 5.2: Vrsta prevoza v službo/na prostočasne aktivnosti.

Na vprašanje »Katero prevozno sredstvo največkrat uporabljaš za prevoz v službo/na prostočasne aktivnosti itd?« je 82 odstotkov mladih odgovorilo, da uporabljajo avtomobil, 23 odstotkov jih uporablja kolo. Javni prevoz, predvsem avtobus, uporablja le 17 odstotkov mladih. Dobrih 5 odstotkov pa se jih po vsakodnevni opravi poda peš. Pri navedbi odstotkov je treba vzeti v obzir, da je lahko posameznik izbral več odgovorov.

Tisti, ki uporabljajo javni prevoz (73 odstotkov) so zadovoljni z javnim prevozom v času šole. V času popoldanskih aktivnosti jih je več kot polovica nezadovoljnih z javnim prevozom, ki ga ponuja lokalna skupnost.

59 odstotkov mladih meni, da možnost uporabe javnega prevoza vpliva na kraj šolanja. 33 odstotkov jih meni, da na njihov kraj šolanja to ni imelo nobenega vpliva. Mladi največkrat uporabljajo javni prevoz, če nimajo lastnega prevoza (avtomobila), za pot v šolo, fakulteto in za prostočasne aktivnosti.

Redno se na pot s kolesom odpravi samo 11 odstotkov mladih, večkrat na mesec 27 odstotkov mladih, malo manj kot polovica pa le nekajkrat letno uporablja kolo kot prevozno sredstvo. Več kot polovica mladih (53 odstotkov) ni zadovoljna s kolesarsko infrastrukturo –

kolesarskimi stezami v občini. Tisti, ki niso zadovoljni s kolesarsko infrastrukturo menijo, da manjkajo urejene kolesarske poti, širši pločniki itd. Kot primer dobro urejenih poti mladi navajajo kolesarsko ureditev v sosednji Avstriji.

V Gornji Radgoni je trenutno aktualno vprašanje ponovne vzpostavitve železniške povezave s sosednjo avstrijsko občino Bad Radkersburg. 89 odstotkov mladih podpira ponovno ožvitev železniške povezave na omenjeni trasi. Navajali so naslednje razloge:

- izboljšanje povezave med državama,
- lažje potovanje v bližnje in oddaljene kraje,
- boljše povezovanje z mednarodnim transportom,
- možnost javnega prevoza za tiste, ki delajo v Avstriji,
- rast gospodarstva, nove možnosti zaposlitve.

Kot pomisleke so navedli:

- rentabilnost projekta,
- najprej urediti zastarelo avtobusno postajo,
- nevarnost za občane – večja možnost za prometne nesreče,
- boljša lokacija železniške proge na obrobju mesta, vas Mele,
- negativen vpliv na življenje ob železnici zaradi bližine stanovanjskih blokov – spalno naselje.

Mladi so za izboljšanje mobilnosti navedli naslednje predloge:

- Več kolesarskih poti in stez, boljše označene in urejene poti, urejenost kolesarskih poti znotraj mesta, izpeljane tudi širše izven mesta, kolesarske poti ob obrobju mesta in vpadnice v mesto.
- Ureditev pločnikov, po možnosti s kolesarskimi stezami izven mesta in v mestu.
- Ureditev javne izposoje koles, urejena parkirišča za kolesa, npr. pri avtobusni postaji.
- Popravilo cest.
- Izmenjave tujih študentov, na praksah v podjetjih, sodelovanje s tujimi šolami in organizacijami, program mobilnosti podoben Erasmus modelu, privabiti tuje strokovnjake na praktično usposabljanje.
- Subvencija goriva za študente.
- Ureditev več avtobusnih povezav med kraji in postajališči (mestni avtobus).
- Urejena avtobusna postaja s sanitarijami in čakalnico.

- Poznovečerni avtobus iz Maribora. Več prevozov v popoldanskem in večernem času (avtobusi).
- Železniška povezava z Avstrijo.
- Vizija občine kaj sploh želi urediti – infrastrukturno.

Na vprašanje mednarodne mobilnosti mladih jih je kar 63 odstotkov odgovorilo, da nimajo nikakršnih mednarodnih izkušenj. 14 odstotkov jih ima izkušnje s študijskimi obiski v tujini. Možnost mednarodne študentske izmenjave Erasmus+ je koristilo 11 odstotkov mladih. Manj kot 7 odstotkov je sodelovalo na mednarodnih projektih, poletnih jezikovnih šolah in mednarodnih taborih. Za delovno prakso se je odločilo 6 odstotkov mladih. 3 odstotke mladih sta se udeležila dijaške izmenjave in izmenjave programa Comenius, 1 odstotek mladih pa programa Evropske prostovoljne službe (EVS). Pri navedbi odstotkov je treba vzeti v obzir, da je lahko posameznik izbral več odgovorov.

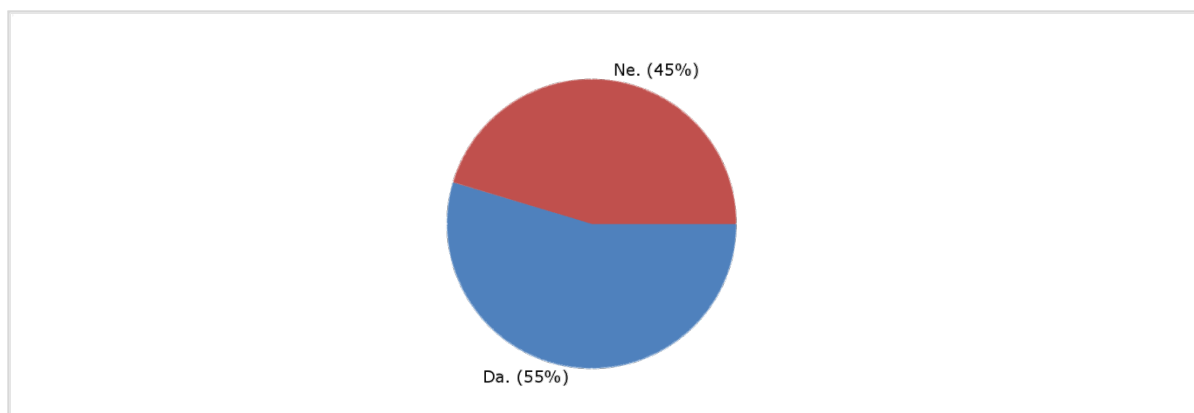
6. IZOBRAŽEVANJE

43 odstotkov mladih bi se odločilo za izobraževanje katerega od lokalno prisotnih poklicev, če bi bilo mogoče pridobiti kadrovske štipendije za tovrstno izobraževanje.

53 odstotkov vprašanih ne pozna možnosti štipendiranja v lokalnem okolju. Ostali, ki možnosti poznajo, so navajali kadrovske, Zoisovo, državno, občinske štipendije.

89 odstotkov vprašanih, ki poznajo možnosti štipendiranja, je navedlo, da bi občina morala nagrajevati uspešne študente.

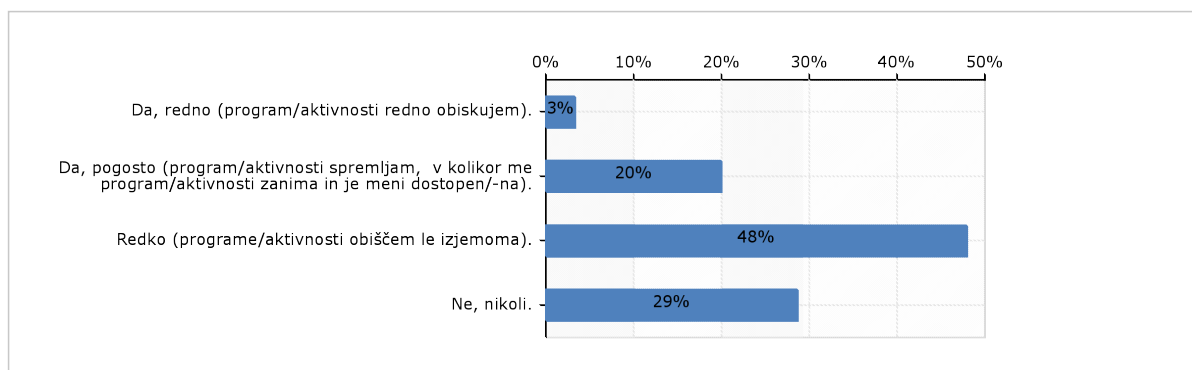
Slika 6.1: Poznavanje neformalnega izobraževanja.

Več kot polovica mladih (55 odstotkov) pozna termin neformalnega izobraževanja, 45 odstotkov vprašanih ne pozna vloge neformalnega izobraževanja

Največ mladih (88 odstotkov) pozna Mladinski center Gornja Radgona in Javni Zavod knjižnica Gornja Radgona (66 odstotkov), 39 odstotkov pozna mladinske organizacije in 37 odstotkov pozna lokalna kulturna in športna društva, kot ponudnike neformalnega izobraževanja za mlade v Gornji Radgoni. Pri navedbi odstotkov je treba vzeti v obzir, da je lahko posameznik izbral več odgovorov.

Slika 6.2: Udejstvovanje na neformalnih izobraževanjih.

Iz podatkov lahko razberemo, da se 20 odstotkov mladih pogosto udeležuje neformalnih izobraževanj, 3 odstotke pa programe oz. aktivnosti obiskujejo redno. Največ mladih (48 odstotkov) redko ali izjemoma obišče aktivnosti, 29 odstotkov mladih se nikoli ne udeleži aktivnosti neformalnega izobraževanja.

73 odstotkov mladih meni, da je ponudba neformalnega izobraževanja zadovoljiva, ostalih 27 odstotkov je nasprotnega mnenja. Kljub temu bi si 77 odstotkov vprašanih želelo več raznovrstnih možnosti neformalnega izobraževanja v občini. Nadalje se 75 odstotkov vprašanih zaveda pomembnosti neformalnega izobraževanja in meni, da jim lahko pomaga pri iskanju zaposlitve.

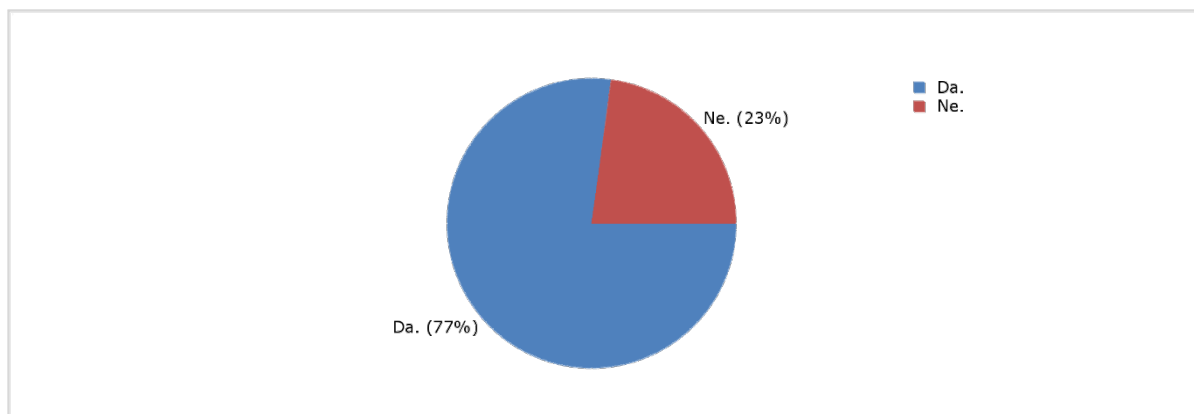
Mladi so predlagali naslednje ukrepe, s katerimi bi po njihovem mnenju lahko občina izboljšala izobraževanje mladih:

- prakse na domačih podjetjih,
- predstavitev lokalnih podjetij,
- nagrajevanje uspešnosti,
- podjetniški inkubator,
- poklicna srednja šola,

- vzpostavitev mednarodnega šolskega ali študijskega raziskovalnega centra.

7. PARTICIPACIJA

Slika 7.1: Udeležba mladih iz občine Gornja Radgona na volitvah in referendumih.

Participacija mladih na volitvah in referendumih v občini Gornja Radgona je visoka (77 odstotkov), položaj pri sprejemanju odločitev v lokalni upravi pa je drugačen. Vse odločitve redno spremlja 9 odstotkov mladih. Na odločitve poskuša vplivati 5 odstotkov mladih. 31 odstotkov jih redko spremlja posamezne odločitve. Odločitve, ki se tičijo mladih in njihovih organizacij ter dela spremlja 25 odstotkov mladih. 14 odstotkov jih ve, da se odločitve sprejemajo v lokalni skupnosti, 17 odstotkov mladih pa je odgovorilo, da nikoli ne spremljajo dogajanja v lokalni skupnosti.

Seje občinskega sveta spremlja samo 3 odstotke mladih. Od 81 odstotkov mladih, ki ne spremljajo sej, bi jih 34 odstotkov, spremljalo, če bi bili posnetki sej objavljeni na spletni strani občine (v času trajanja raziskave še ni bilo možnosti spremljanja sej na spletu). Po drugi strani je več kot polovica mladih (55 odstotkov) odgovorila, da odločitve, ki jih sprejema občina, vplivajo na njihovo življenje, 39 odstotkov pa jih meni, da odločitve sploh ne vplivajo na njih. Le 7 odstotkov mladih se strinja s trditvijo, da odločitve zelo vplivajo na njih in lokalno skupnost.

Med mehanizmi, ki so prisotni v občini Gornja Radgona, večina mladih (95 odstotkov) pozna krovno mladinsko organizacijo - Mladinski svet Gornja Radgona s povprečno dodeljeno oceno 3, 7. Civilne iniciative pozna tretjina mladih, 29 odstotkov pa jih pozna možnosti udejstvovanja na spletnih forumih. Oba omenjena mehanizma sta bila pri mladih ocenjena s

povprečno oceno 2.9. Malo več kot 12 odstotkov pozna javne tribune/posvetovanja, ki so med mladi ocenjeni s povprečno oceno 2.8. Pri navedbi odstotkov je treba vzeti v obzir, da je lahko posameznik izbral več odgovorov.

Po drugi strani pozna pomen vloge mladinskega sveta 62 odstotkov mladih, ki je s povprečno oceno 3,7 najbolj ocenjen med obstoječimi mehanizmi posvetovanja med mladimi.

V javno življenje v občini se preko udeležbe na prireditvah, lokalnih akcij vključuje 73 odstotkov mladih.

73 odstotkov mladih je na vprašanje, ali imajo dovolj možnosti in mehanizmov za vključevanje v javno življenje v občini, odgovorilo pritrdilno.

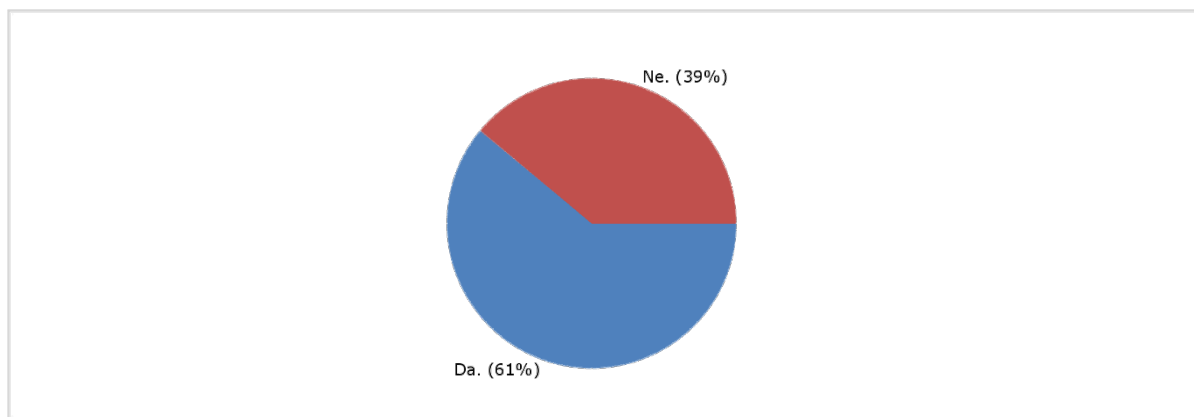
Mladi so pripravljene aktivneje sodelovati na naslednjih področjih:

- koncerti,
- razvojne aktivnosti,
- aktivnosti z otroki,
- pomoč mlajšim in starejšim pri izobraževanju (vendar imajo čas le v poletnih mesecih),
- podjetništvo, obrtništvo in gospodarstvo v občini,
- športni dogodki,
- rdeči križ,
- mladinski center,
- glasbeno področje,
- na področju kulture in umetnosti,
- organizacija dogodkov,
- turizem.

8. ZDRAVJE

85 odstotkov mladih v občini Gornja Radgona meni, da imajo dovolj možnosti za rekreacijo v prostem času, obenem pa si jih več kot dve tretjini (63 odstotkov) želi, da bi imeli še več možnosti aktivno preživljati prosti čas.

Slika 8.1: Slabše možnosti za rekreacijo v zimskem času.

61 odstotkov mladih meni, da imajo manj možnosti za rekreacijo v zimskem času.

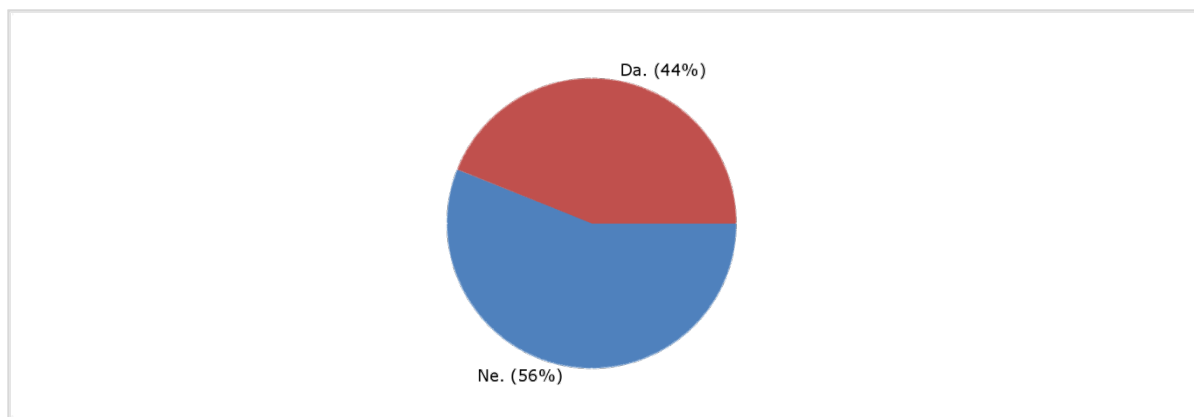
Več kot dve tretjini vprašanih (65 odstotkov) si želi več preventivnih ukrepov na področju zdravja v občini (informiranje na področju zlorabe drog, spolne vzgoje, duševnega zdravja). Prav tako bi 65 odstotkov mladih koristilo večjo ponudbo programov na področju zdravja.

Mladi so predlagali naslednje dodatne vsebine na področju zdravja:

- Izgradnja večnamenske športne dvorane, po možnosti z notranjim plavalnim bazenom.
- Zunanji fitnes, tekaški poligon.
- Izgradnja letnega bazena na stadionu.
- Organizirane brezplačne vadbe in delavnice na prostem.
- Več športnih prireditev, npr. nogometni turnirji, odbojka ipd., ki bi bili bolj kot druženje, brez kakršnih nagradnih skladov in prijavnin.
- Več pohodov.
- Izboljšanje jedilnikov v šolah in vrtcih.
- Spodbujanje lokalne pridelave hrane.
- Več brezplačnih preventivnih pregledov.
- Javni sadovnjaki, izobraževalne delavnice, kuharski krožki.
- Pogostejša bio tržnica, stojnice z bolj zdravo prehrano.

9. INFORMIRANJE

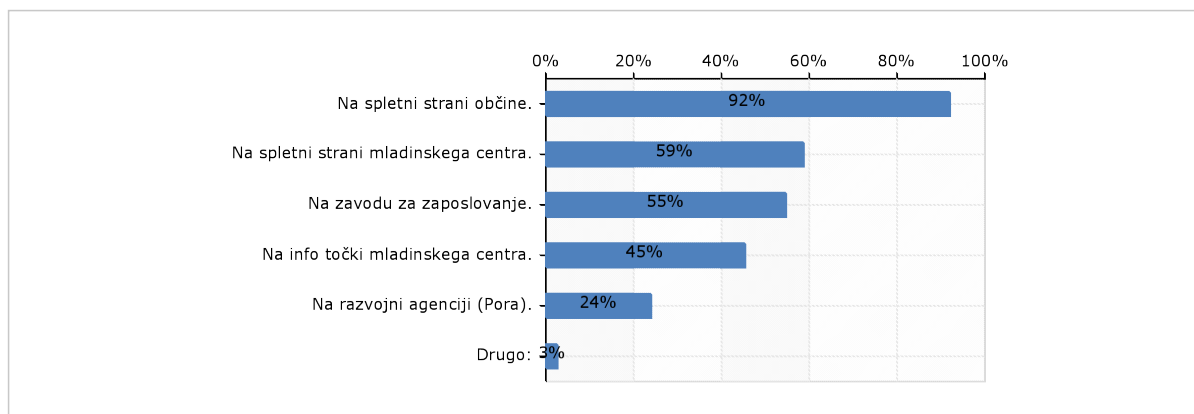
Slika 9.1: Zadostnost informacij o možnostih zaposlovanja, izobraževanja, stanovanj, mobilnosti, pristočnega udejstvovanja, vključevanja v procese odločanja v občini.

56 odstotkov mladih ni zadovoljnih z informiranjem glede dogajanja oziroma novostih na ključnih področjih v občini Gornja Radgona.

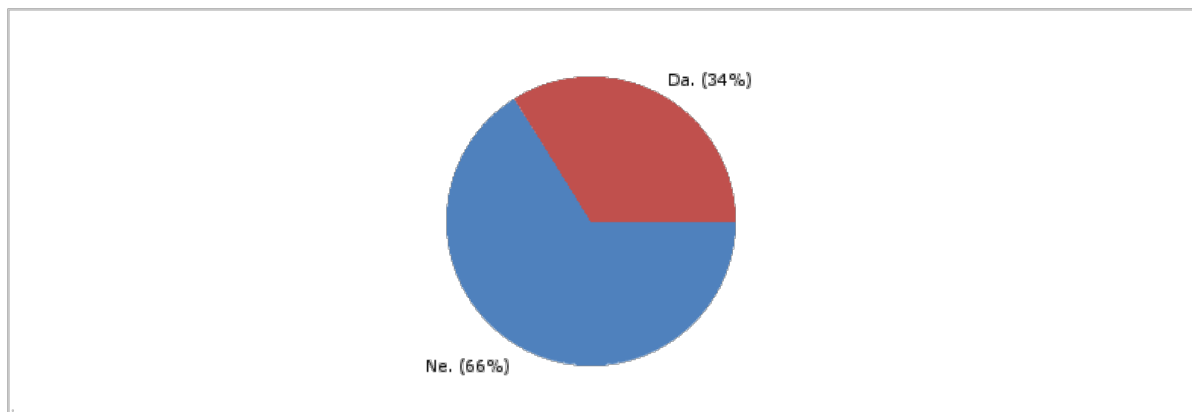
79 odstotkov vprašanih ni seznanjenih s spodbudami, ki jih občina namenja izobraževanju in zaposlovanju mladih (kadrovske štipendije, praksa v občinski upravi itd). Še večji odstotek, in sicer 83 odstotkov mladih ni seznanjenih s spodbudami, ki jih občina zagotavlja mladim za ureditev stanovanjskega vprašanja (dodatne točke za mlade družine in mlade posameznike pri kandidiranju za neprofitna stanovanja).

Slika 9.2: Pridobivanje informacij o možnostih zaposlovanja, izobraževanja, stanovanj, mobilnosti, prostočasnega udejstvovanja, vključevanja v procese odločanja v občini.

Večina vprašanih meni, da bi zgoraj navedene informacije morale biti dostopne na spletni strani občine (92 odstotkov). Več kot polovica vprašanih je mnenja, da bi informacije morali dobiti na spletni strani mladinskega centra in na zavodu za zaposlovanje. 45 odstotkov mladih je mnenja, da bi morali informacije dobiti na info točki mladinskega centra. 24 odstotkov mladih pa meni, da bi morali omenjene informacije zagotoviti na razvojni agenciji (Pora). Pri navedbi odstotkov je treba vzeti v obzir, da je lahko posameznik izbral več odgovorov.

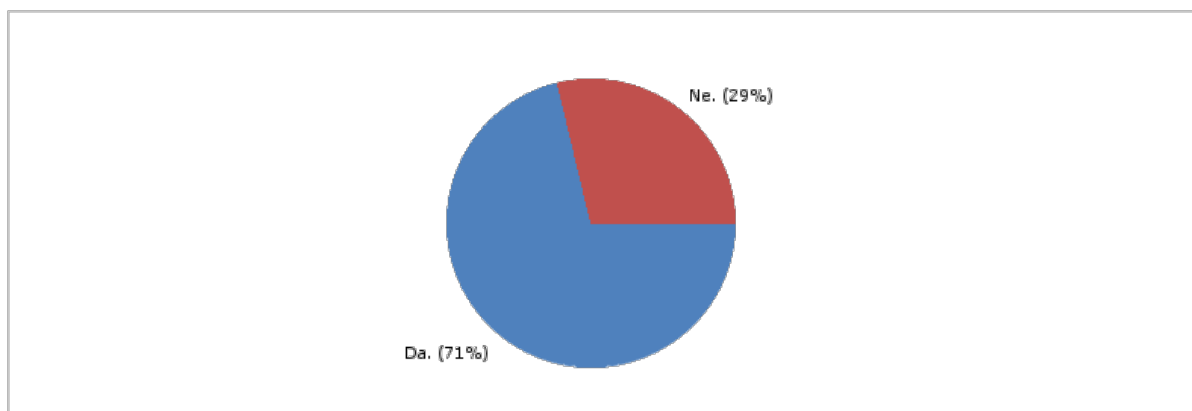
Slika 9.3: Poznavanje delovanja Info točke v mladinskem centru.

66 odstotkov mladih ne pozna delovanja mladinske info točke znotraj mladinskega centra. Na spletni strani mladinskega centra pa bi si želeli naslednje informacije:

- prosta delovna mesta,
- dogodki, projekti,
- zaposlitve in ponudba stanovanj,
- možnosti prostovoljstva,
- točne informacije glede sofinanciranja, subvencioniranja, štipendiranja različnih področij v naši občini,
- izobraževanja.

Slika 9.4: Spremljanje informacij o mladinskih aktivnostih v občini.

71 odstotkov mladih aktivno spremlja informacije o mladinskih aktivnostih v občini.

10. ZAKLJUČNO VPRAŠANJE

Mladi so na koncu anketnega vprašalnika imeli možnost podati zaključne misli, predloge in pobude.

- Strategija naj začne delovati že včeraj, uradniki na občini naj se resnično trudijo narediti kaj dobrega, mladini, ki pa se že trudi pa čestitam.
- Naša občina je lahko mladim prijazna občina!
- Krpanje razcefrane cunje nima smisla. Moja utopična želja je, da vsi lokalni odločevalci iskreno premislijo o svojih kapacitetah in se ob morebitnem spoznanju lastne nesposobnosti umaknejo. Če ni vizije, ki bi navduševala in spodbujala k delu ter participaciji občanov, je vsaka pobuda zaman, lokalna politika pa ostaja črni cikel regresije.
- Ukrepe, ki bodo med drugim tudi s pomočjo tega vprašalnika izoblikovani, čez čas preveriti njihovo učinkovitost. seveda skupaj z mladimi!

11. KLJUČNE UGOTOVITVE IN RAZPRAVA

Strategija za mlade 2017–2021 je prvi celosten mladinski dokument, ki obravnava vsa pomembna mladinska področja v občini Gornja Radgona. S sloganom Daj ciljem smer, smo želeli mlade spodbuditi, da dajo navzočemu dokumentu smer, kot si jo sami želijo.

Raziskava je pokazala, da je 61 odstotkov mladih vključenih v mladinske organizacije, kar je razveseljiv podatek. Nabor organizacij v katerih so vključeni mladih je pester in raznolik. Mladi so aktivni v svojem lokalnem okolju in preko različnih aktivnosti in projektov sooblikujejo mladinsko dogajanje v občini. Niso pa jim tako blizu klasični principi politične participacije in dogajanja v občini.

Največkrat se udeležujejo koncertov, ne participirajo pa v obliki javnih razprav in tribun.

Skoraj polovica mladih je imelo v času raziskave status študenta, zato se še večina ne srečuje s prvim iskanjem zaposlitve. To lahko povežemo z dohodkom, ki znaša manj kot 300 EUR mesečno.

Spodbuden je podatek, da si 68 odstotkov mladih želi ostati v domačem okolju po koncu študija. To dejstvo kaže, da bi morala lokalna skupnost implementirati primerne ukrepe, s katerimi bi mladi postali avtonomni državljani, ostali v domačem okolju in prispevali svoja znanja za nadaljnji razvoj občine. 56 odstotkov mladih zanima podjetništvo, a jih na drugi strani samo 5 odstotkov ima svoje lastno podjetje. Potencial mladih je treba z ustreznimi ukrepi spodbujati, da se jim olajša začetna podjetniška pot.

61 odstotkov mladih živi pri svojih starših. Tisti, ki ne živijo več pri starših, živijo v hiši, ki je last staršev ali pa so podedovali nepremičnino. Področje stanovanjske problematike ni prilagojeno mladim. V občini je premalo neprofitnih stanovanj, na javnih razpisih pa mladi težko konkurirajo z ostalimi prosilci. 70 odstotkov mladih si želi osamosvojiti in zaživeti na svojem. Največ težavo jim pri tem predstavlja pomanjkanje finančnih sredstev. Rešitev se kaže v celostni ureditvi stanovanjskega področja za mlade v lokalni skupnosti.

Področje informiranje je razpršeno in neučinkovito. Informiranje je področje, preko katerega se lahko implementirajo vsa področja mladinske politike. Potreben bo pristop vseh ključnih akterjev, na kakšen način predstaviti informacije mladim.

Mladi so izpostavili, da za rekreiranje v zimskem času nimajo primerne infrastrukture. Izgradnja sodobne telovadnice bi bila korak v pravo smer.

Občina Gornja Radgona je v zadnjih šestih letih naredila velike korake na področju mladinskih politik in organiziranja mladih. S prejetim certifikatom Mladim prijazna občina se je med drugim zavezala, da bo nadalje sistemsko urejala pomembna področja mladih.

Pričujoči rezultati raziskave so dobra osnova za lokalno skupnost, da se seznanijo kakšna pričakovanja in potrebe imajo mladi. Vloga občine je, da v dialogu z Mladinskim svetom Gornja Radgona, sprejme primerne ukrepe in rešitve, da bo občina Gornja Radgona postala mladim še prijaznejša.

12. LISTA ŽELJA

V okviru priprave strategije smo v mladinskem centru postavili »nabiralnik želja«, kamor so lahko mladi oddali svoje predloge z željami za spremembe v lokalnem okolju.

Mladi so izrazili naslednje predloge:

- Spodbujanje športa.
- Dodatne možnosti pri zaposlovanju mladih – več delovnih mest za mlade. Cenejša stanovanja za mlade družine, s tem bo omogočen odhod od staršev. Več projektov povezanih z rekreacijo.
- Več vlaganja v kulturo in umetnost ter več spoštovanja in spodbude na področju letnega.
- Most preko Mure kot povezava term in naše kolesarske poti. Lokacija terme – Podgrad.
- Vsakoletne prireditve na Gradu. Viteške igre in predstavitve na srednjeveški način na gradu Gornja Radgona.
- Več vložka v cestno infrastrukturo, ureditev vodotokov, ki so zelo onesnaženi.
- Želim, da mladi lažje pridejo do prve zaposlitve, do prvega stanovanja, da se lahko čim prej osamosvojijo. Ureditev cest, pločnikov itd.
- Mladinski hostel v Gornji Radgoni.
- Več športnih aktivnostih, ki so vodene (tečajji, vadbe).
- Po sprejetju strategije za mlade v občini Gornja Radgona narediti raziskavo o izvajanju in učinkovitosti ukrepov strategije, seveda skupaj z mladimi.
- Več povezanosti med mladinskim društvom – več dogodkov v skupni organizaciji.
- Skupni podjetniški inkubator na področju občin, Gornja Radgona, Radenci in Apače.

Analiza rezultatov Strategije za mlade v občini Gornja Radgona 2017–2021

- Razvoj športa ter odprtje novih delovnih mest.
- Študentje, ki z uspehom naredijo diplomu ali magisterij, bi lahko dobili nagrado, npr. 100 EUR.
- Večja informiranost o zaposlitvenih možnostih.

PRILOGA 2: Povzetek rezultatov fokusnih skupin med mladimi na temo Socialna vključenost mladih v občini Gornja Radgona (diplomsko delo)

Uvod

Raziskava, katere povzetek rezultatov je predstavljen v nadaljevanju, je bila izvedena s pomočjo fokusnih skupin med mladimi v okviru diplomskega dela na temo Socialna vključenost mladih v občini Gornja Radgona. Namen fokusnih skupin je bil raziskati socialno vključenost mladih v občini Gornja Radgona, dobiti oris položaja mladih v občini in z njihovimi mnenji, pričakovanji, predlogi pripomoči k pripravi pomembnih dokumentov za celovito urejanje področja mladine. Rezultati fokusnih skupin bodo tako pomembno pripomogli k pripravi lokalne strategije za mlade v Občini.

Podatki so bili pridobljeni s spraševanjem v fokusnih skupinah, ki so potekale v mesecu marcu 2015. V prvi fokusni skupini je bilo šest mladih starih med 15 in 19 let, v drugi fokusni skupini sedem mladih, starih med 20 in 25 let in v tretji fokusni skupini osem mladih, starih med 26 in 29 let. Fokusne skupine so bile izvedene z mladimi različnih starostnih skupin, saj imajo mladi v različnih obdobjih življenja različne potrebe in želje in tudi zaradi bolj sproščene skupinske dinamike med udeleženci. Povzetek rezultatov fokusnih skupin je v pričujočem dokumentu razporejen v poglavja po posameznih vsebinskih področjih.

V povzetku rezultatov fokusnih skupin z mladimi so zajete vse želje mladih, katerih realizacija ni nujno in vedno v pristojnosti občine. Želje posegajo tudi na raven mladinskih organizacij, zato je lahko ta dokument koristen za vse, ki se z mladimi srečujejo. Ravno na lokalni ravni pa se lahko mladim najbolj približamo in zagotovimo uresničevanje njihovih potreb ter poskrbimo, da je glas mladih upoštevan.

1. Izobraževanje

Mladi menijo, da na področju formalnega izobraževanja **manjka srednja šola**. Predlagali so **povezovanje z gimnazijo v Bad Radkersburgu**, saj veliko mladih iz Gornje Radgone obiskuje to gimnazijo. Glede **možnosti na področju neformalnega izobraževanja** obstajajo različna mnenja – **od tega, da jih je dovolj, do tega, da jih ni**. Mladi prav tako menijo, da je obiskanost mladih na neformalnih izobraževanjih slaba in, da ni kvalitetnega neformalnega izobraževanja za širjenje kompetenc.

Na podlagi rezultatov ugotavljamo, da mladi od 15. do 19. leta neformalno izobraževanje vidijo bolj v obliki predavanj in o temah, s katerimi se pri teh letih srečujejo. Najstarejši pa menijo, da mladi ne poznajo pomena neformalnega izobraževanja, kako jim lahko le to koristi tudi pri zaposlitvi in tu zaznavajo problem.

Predlogi, pobude in želje mladih na področju izobraževanja v Občini so:

- Zagotavljanje občinskih štipendij.
- Nagrajevanje študentov: Na tem mestu bi izpostavili, da je Pravilnik o priznanjih in nagradah v občini Gornja Radgona za zaključeno izobraževanje in izjemne dosežke v času izobraževanja, že v postopku sprejemanja.
- Več možnosti opravljanja prakse ali prostovoljnega dela oziroma informacijo o teh možnostih bolj razširiti med mlade.
- Sofinanciranje obveznih študijskih praks.
- Več neformalnega izobraževanja:
 - predlagajo neformalne delavnice za povezovanje mladih, organizacijo večdnevne univerze z delavnicami, predavanji in večernim koncertom, več programov izobraževanja na področju podjetništva in pri pisanju ter prijavi na evropske razpise.
- Sofinanciranje neformalnih programov javnih zavodov.

Glas mladih...

“Jaz mislim da, bi se vsak mladi moral zavedati, da ko konča srednjo šolo in se vpiše na faks, ne sme delati samo faksa, ampak se naj vključi v društvo, hodi na neformalna

izobraževanja, delavnice, tečaje, to je tisto kar ga lahko potegne izmed vseh enakih pri iskanju službe.”

2. Zaposlovanje

Mladi v najmlajši starostni skupini o možnostih zaposlovanja v občini menijo, da so slabe in da jih je malo. Večje možnosti za zaposlitev so čez mejo v Avstriji in večinoma v gostinstvu in prek poznanstev. Pogrešajo tudi več možnosti za počitniško delo. Najstarejši mladi **zaposlitvene možnosti** ocenjujejo kot **dobre** zaradi razvitosti gospodarstva v občini, vendar samo **za določene poklice**, predvsem za peto stopnjo izobrazbe in za deficitarne poklice. Izpostavljajo pa, da je **malo zaposlitev za diplomante**. Menijo pa, da so možnosti za zaposlitev večje zaradi majhnosti občine.

Večina mladih je izrazila željo po zaposlitvi v občini, bile pa so izražene tudi želje po zaposlitvi v drugem kraju in izven Slovenije.

Mnenja o **vlogi občine pri zaposlovanju so različna**. Nekateri menijo, da je vloga občine povezovanje iskalcev zaposlitve in delodajalcev, drugi se s tem ne strinjajo. Nekateri omenjajo, da je vloga občine predvsem omogočanje ugodnih pogojev podjetjem, da pridejo v občino in tako omogočijo večje možnosti za zaposlitev.

O podjetništvu in samozaposlovanju mladi menijo, da **ni dovolj spodbud občine** na tem področju. Manjka predvsem svetovalna podpora mladim v podjetništvu.

Mladi za izboljšanje razmer na področju zaposlovanja in spodbujanja podjetništva in samozaposlovanja mladih v Občini predlagajo:

- Povezavo gospodarskih združb, da mladi ostanejo v regiji.
- Pripravo seznama deficitarnih poklicev v občini.
- Spodbujanje podjetništva s pozitivnimi nasveti in določitev odgovorne osebe, ki bo skrbela za to.
- Vzpostavitev prostora za razvijanje idej.
- Zagotavljanje zastoj zemljišča za tiste, ki ustanovijo podjetje v občini.
- S sofinanciranjem povezati gospodarstvo in tako mladim omogočiti sodelovanje pri projektih podjetij.

- Zagotavljanje podpore podjetij mladim, saj mladi na tak način lažje razvijejo ideje.

Glas mladih...

“Pri sodelovanju mladih pri projektih podjetij lahko občina igra ta faktor, da poveže gospodarstvo, da reče mi bomo tu sofinancirali, dali neko zemljo ali objekt, vi gospodarstveniki pa znanje in različne projekte, mladi pa lahko sodelujejo in delajo na tem.»

3. Stanovanjske razmere

Mladi so izpostavili **veliko stanovanjsko problematiko v občini**. Nekateri si želijo oditi na svoje, nekateri še ne. Menijo, da je **težko dobiti stanovanje, ni veliko izbire** med stanovanji, **jih primanjkuje in ni stanovanj, ki bi bila namenjena samo mladim**. Dostop do stanovanj je težji tudi zaradi visokih cen stanovanj. Opozarjajo, da je pomanjkanje stanovanj lahko razlog za odhajanje mladih iz občine.

Navajajo tudi razloge mladih za podaljševanje bivanja doma, ki so udobnost doma, težko predstavljanje oditi na svoje, dobri odnosi s starši, podaljšano šolanje, finančna preskrbljenost s strani staršev do konca šolanja in tudi to, da ni primernih stanovanj.

Najstarejši mladi menijo, da **ni spodbud občine za osamosvojitve mladih**, zato bi jih bilo potrebno uvesti.

O subvencijah za stanovanje za mlade so mnenja različna - do tega, da uvedba subvencij ni potrebna, do tega, da bi bila samo za določen čas. Se pa posamezniki zavedajo, da **je malo možnosti na lokalni ravni za ureditev stanovanjske problematike**.

Opazna je seveda razlika v mnenju med starostnimi skupinami mladih o stanovanjskem vprašanju mladih v občini. Skupina mladih med 26. in 29. let je v obdobju osamosvajanja, želijo si oditi na svoje, zato vidijo stanovanjsko situacijo drugače kot mladi med 15. in 19. let, ki živijo doma in še ne razmišljajo o osamosvojitvi.

Mladi za ureditev stanovanjske problematike v Občini predlagajo:

- Dokončati nedokončana stanovanja v občini.
- Več občinskih stanovanj za možnost najema.
- Stanovanja, ki bi bila namenjena samo mladim.
- Dati možnost mladim, da odkupijo stanovanje po petih letih plačevanja najemnine.

Glas mladih...

“Stanovanjska problematika v Radgoni je zelo velik problem, ker enostavno ni stanovanj za kupiti in niti za vzeti v najem. “

4. Zdravje

Na področju zdravja mladi navajajo, da so v občini na voljo cepljenja proti virusu HPV za osnovnošolke, preventiva v zdravstvenem domu in veliko športnih aktivnosti. Mladi iz prve starostne skupine so opozorili le na neustrezna predavanja v sklopu sistematskega pregleda. Na področju zdravja sicer **ni dodatnih potreb**, saj mladi ocenjujejo, da je veliko podpore občine zdravstvenemu domu, dobra zdravstvena oskrba, ustrezen dostop do lokalno zdrave hrane in defibrilatorjev.

5. Mobilnost

Znotraj občinska mobilnost je zaradi cest slaba. Na tem mestu bi izpostavili, da se del slednjih že ureja. Mnenja o zadostnosti znotraj občinskih avtobusnih povezav so različna. **O železniški povezavi mladi menijo, da ni smiselna**, dokler ne uredijo železniških povezav po celotni Sloveniji. Izpostavljena je bila le pobuda za železniško povezavo do Ljutomera.

Mladi vidijo vlogo občine pri mednarodni mobilnosti kot **skrb za ohranjanje pobratenosti mest** in kot **podporo mladinskemu sektorju** pri izvajanju mednarodne mobilnosti. Za slednjega menijo, da je dobro podprt s strani občine pri izvajanju mednarodne mobilnosti.

Mladi si na področju mobilnosti v Občini želijo:

- več kolesarskih poti,

- ureditev avtobusne povezave z Avstrijo,
- ureditev taksi službe,
- več mednarodnih izmenjav.

6. Prostočasne in družbeno-kulturne dejavnosti in mladinsko organiziranje

Mladi so povedali, da je na področju prostočasnih in družbeno-kulturnih dejavnosti v občini **na voljo mladinski center**. Se pa **mnenja o programu mladinskega centra razlikujejo**. Nekateri menijo, da je slabo zastavljen; so pa ocenili, da je letos boljši program z večjim obiskom mladih na dogodkih. Mladinski center se razvija, obiskuje ga vedno več mladih; organizirani so koncerti, ki pokrijejo različne okuse, tudi koncerti alternativne glasbe.

Menijo, da imajo mladi v občini dejansko možnost organizirati kar hočejo, kar je prednost majhnega mesta. **Možnosti za aktivnosti je veliko**. V občini so tudi nevladne organizacije z različnih področij: gasilsko društvo, planinsko društvo, športna društva, likovno društvo, kamor se lahko mladi vključijo. Omenjajo tudi Zavod Kultprotur, kateri bi lahko organiziral več dogodkov v Domu kulture.

Na področju športa omenjajo **telovadnico, ki pa je ne morejo uporabljati kot posamezniki**. Navajajo, da so na voljo različna športna društva, nogometno, rokometno, strelsko društvo. Menijo, da je **možnosti za športne aktivnosti sicer dovolj**, dovolj je tudi športnih prostorov. Je pa res, da večino aktivnosti izvajajo zasebniki.

Večina želj in potreb je bila izražena v drugi starostni skupini, zato lahko sklepamo, da je ta starostna skupina mladih najbolj aktivna na področju prostočasnih in družbeno-kulturnih dejavnosti. Nekaj pobud je bilo danih tudi s strani prve skupine in veliko mnenj, kar kaže, da ta tema tudi to starostno skupino zelo zanima. Najstarejši pa so se zelo na kratko dotaknili te teme.

Želje mladih na področju prostočasnih in družbeno-kulturnih dejavnosti so:

- Ureditev Doma kulture:

navajajo da se le-ta premalo izkorišča kot prostor za dogodke. V slednjem predlagajo tudi organizacijo različnih delavnic za mlade pevce in igralce, s katerimi bi mladim dali priložnost za nastopanje.

- Organizacija več razstav mladih umetnikov v likovnem razstavišču.
- Prostor za vaje glasbenih skupin.
- Več vključevanja mladih umetnikov v projekte:
opozarjajo na pomanjkanje možnosti za nastopanje mladih na kulturnih prireditvah.
- Več podpore “neorganizirani” mladini.
- Več dogodkov v okoliških krajih.
- Več prostorov za društva.
- Alternativni klub:
navajajo, da je to klub, ki ima drugačen koncept samega prostora. Glede koncertov so zadovoljni, saj je zadnje čase tudi veliko alternativne glasbe v mladinskem centru, vendar ni pa to alternativni prostor, ki ga potrebujejo.
- Slikarski atelje:
predlagajo prostor, kjer bi bili zagotovljene barve in platna in kamor bi mladi lahko prišli in ustvarjali.
- Koriščenje telovadnice kot posamezniki.
- Notranja infrastruktura za rolkanje.
- Organizacija brezplačnih športnih aktivnosti.

Mladi menijo, da **obstajajo možnosti vključiti se v mladinske organizacije** in da je **vključevanje mladih večje kot v preteklih letih**, vendar zaradi neobstoja srednje šole še vedno manjše, kot bi lahko bilo. Seveda bi bilo potrebno vključevanje še spodbujati. Vključevanje je odvisno od zaželenosti aktivnosti. Starejši mladi menijo, da imajo mladinske organizacije in mladinski center ključno vlogo pri večjem vključevanju mladih v aktivnosti.

Glas mladih...

“Meni se je recimo ful v redu zdelo takrat, ko smo delali s Klinko sceno za Prešernov dan, da se je poklicalo nekaj ljudi skupaj pa smo mladi umetniki naredli tisto fascinantno sceno. Nekaj takega manjka, da bi se spet vključilo mlade umetnike.”

“Mislim, da občina za ta segment zelo dobro poskrbi, po vseh svojih zmožnostih, ali finančno ali kadrovske ali prostorsko.”

“Moramo se zavedati, da so mladi tisti, ki bodo čez nekaj časa prevzeli funkcije v mladinskih organizacijah, zato na mladih moramo vedno delati, jih poslušati in jih povabiti čim več zraven.”

7. Informiranje

Glede **dostopa mladih do informacij mladi menijo, da je slab**, ker ni vseh **informacij na enem mestu**, so preveč razpršene. O informiranosti o dogodkih in ostalih področjih se mnenja razlikujejo in sovpadajo s tem, koliko jih določeno področje zanima in, če so vključeni v katero mladinsko organizacijo. S vključenostjo v katero od organizacij se informiranost veča.

Omenjajo tudi slabo informiranost mladih o podjetništvu, saj ni informacij na enem mestu in ne vedo, kdo izvaja svetovanje za podjetništvo mladih. Nekateri tudi menijo, da je slaba informiranost mladih o možnosti vključevanja v mladinske organizacije in o možnostih participacije. Opozarjajo, da je informiranje prek socialnega omrežja Facebook in plakatov neučinkovito.

Mladi za bolj učinkovito informiranje Občini predlagajo:

- objavljanje informacij po radiu;
- bolj povezati mlade med seboj za hitrejše širjenje informacij;
- dostopnost informacij na eni točki;
- določiti odgovorno osebo za ažurne informacije in objavljanje;
- mladinski center ali mladinski svet bi lahko imel na spletni strani podstran z vsemi informacijami;
- imeti konstanten kontakt z društvi za ažurne informacije;
- navaditi mlade na enotno točko vseh informacij;

- enotno točko za informacije s področja gospodarstva, ki bi lahko bila medobčinska razvojna agencija in enotno točko za vse informacije, ki bi lahko bil zavod Kultrprotur.

Glas mladih...

“Imamo razvojno agencijo, kjer bi se mogli zbrati vsi podatki o podjetništvu in o dogajanju na evropski, nacionalni, regionalni in lokalni ravni, ampak se ne. Nikjer nimamo ene enotne točke na primer za podjetništvo mladih, ki bi lahko bila podstran Pore in, kjer bi bile informacije in razpisi samo za podjetništvo in zaposlovanje mladih, vse na enem mestu.”

8. Participacija

Možnosti sodelovanja mladih pri dejavnostih občine **mlajši ocenjujejo kot slabe, starejši pa menijo, da je možnosti za sodelovanje veliko**, s čimer mislijo predvsem na sodelovanje pri odločitvah in dejavnostih občine prek mladinskih organizacij. Omenjajo pa, da so **možnosti za sodelovanje odvisne od priložnosti in od želje mladih za sodelovanje**. Mladi imajo **možnost povedati svoje ideje na občini** in podati mnenja in so na tak način vključeni v projekte, vendar pa **vsa mnenja niso slišana**.

Navajajo tudi objavo razpisa za podajanje predlogov mladih za razvojni program občine kot možnost mladih za sodelovanje, vendar je bila odzivnost mladih slaba. Objavljen je bil tudi razpis za možnost vključitve mladih, ki niso vključeni v nobeno društvo, v delovno skupino mladinskega sveta za pripravo strategije za mlade, vendar je tudi pri tem bila slaba odzivnost. Mladi so sedaj imeli tudi možnost sodelovanja prek vprašalnika za pripravo strategije za mlade, kjer so lahko povedali svoja mnenja, predloge.

Mlajši menijo, da je **največja možnost sodelovanja prek mladinskih organizacij**. Starejši pa izpostavljajo tudi, da je **možnost za sodelovanje pri dejavnostih občine preko mladinskega centra**. Mladi imajo možnost sodelovanja pri odločitvah občine tudi kot občinski svetniki. Želijo si več možnosti za sodelovanje pri organizaciji dogodkov. Vlogo občine pa vidijo v tem, da zagotavlja možnost participacije mladih

prek organizacij v mladinskem sektorju. Izpostavili pa so slabo udeležbo mladih na volitvah in na predvolilni razpravi mladinskega sveta.

Dana je bila pobuda za zastopnika za mlade, ki bi prenašal ideje mladih in jih prevajal iz njihovega jezika v uradnega. Zastopnik za mlade je sicer mladinski svet, vendar menijo, da je ta bolj zastopnik za mladinska društva kot za neorganizirano mladino.

Mladi navajajo tudi **nekaj osebnih razlogov za ne participiranje**, ki so: občutek manjvrednosti, občutek neupoštevanja, slaba izkušnja neupoštevanja že iz osnovne šole, slaba izkušnja s podporo občine pri organizaciji dogodka, strah pred osebnim stikom z občinskimi predstavniki in upad želje po aktivnem vključevanju pri določenih letih. Starejši pa menijo, da so razlogi za nesodelovanje tudi nezanimanje mladih za vključevanje in nezanimanje mladih za lokalno politiko.

Iz rezultatov je razvidno, da mladi iz prvih dveh starostnih skupin navajajo predvsem osebne razloge, zakaj se ne vključujejo, v tretji skupini pa sta udeleženca navedla razloge, ki jih opažata.

Predlogi mladih za večjo participacijo so:

- spoznavanje mladih in občinskih predstavnikov na neformalen način;
- omogočiti bolj odprti prostor za vključevanje;
- vzpostaviti nabiralnik za predloge mladih;
- več samoiniciativnosti mladih;
- objavljanje razpisov za možnost sodelovanja mladih pri občinskih projektih;
- vključevanje mladih v mladinske organizacije;
- organiziranje več fokusnih skupin;
- vključiti se v občinski svet;
- objavljanje več razpisov za možnost podajanja predlogov mladih.

Glas Mladih...

“Dobro bi tudi bilo, če bi kdo s Pore razvojne agencije ali pa kdo je odgovoren za področje mladih, da bi prišel med nas, da se spoznamo tudi na neformalen način, da prekinemo te formalne bariere, si več povemo med sabo.”

“Te fokusne skupine, v kateri smo zdaj je dober način, da lahko mladi povejo svoje

mnenje, predloge in bi lahko tudi to bila ena stvar, ki bi se lahko v prihodnje delala.”

“Če pa govorimo o mladinskem vključevanju pa imamo mladinski svet, ki je krovna organizacija, ki skuša čim več urediti za mlade in dejansko nas vključujejo v vse pore, kjer nas lahko, kjer lahko mladi prispevamo...”